

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

1(39)

Emil Jansson
Tel: 010-698 13 68
emil.jansson
@naturvardsverket.se

REMISSAMMANSTÄLLNING
2017-10-16

Ärendenr:
NV-04379-17

Remissammanställning – förslag till ny vägledning om tillstånd och anmälan vid användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden

1. Syfte

Denna remissammanställning syftar till att på ett översiktligt sätt redovisa de synpunkter som har inkommit på rubricerade förslag till vägledning. Sammanställningen utgör vidare ett analysredskap för Naturvårdsverket i det fortsatta arbetet med att ta fram slutlig vägledning.

2. Remissförfarandet

Remissen har översänts till sammanlagt 25 remissinstanser. Remissen skickades ut den 2 juni 2017 med sista svarsdatum den 1 september 2017.

Remissinstanserna består av berörda myndigheter samt ett urval av kommuner och miljöförbund, bransch- och intresseorganisationer, samt företag. I urvalet av kommuner och miljöförbund har eftersträvat en spridning över landet, samt en blandning av såväl större som mindre kommuner som särskilt berörs av den nya vägledningen. I urvalet av bransch- och intresseorganisationer har en bedömning gjorts av de organisationer som särskilt kan tänkas beröras av den nya vägledningen. Enskilda företag som bedriver underhåll av kraftöverföringssystemet och skötsel av utemiljöer har omfattats av remissutskicket, vilket har att göra med att det saknas branschföreningar för den typen av verksamhet.

Vidare har remissen publicerats på Naturvårdsverkets hemsida, med upplysning om att det finns möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till vägledning.

3. Sammanfattning av remissinstansernas inställning till föreslagna föreskrifter

17 av 25 remissinstanser har svarat på remissen. Därutöver har ytterligare två yttranden inkommit med anledning av remissen. Utfallet av remissvaren kan sammanfattas enligt följande.

Avstår från att yttra sig: Kristianstads kommun, Lantmännen, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Svenska Fotbollförbundet, Svenska Naturskyddsföreningen, Svensk Markservice AB, Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Tillstyrker/inga synpunkter/ingen erinran/motsätter sig inte: Hudiksvalls kommun, Svenska kraftnät, Stockholms stad.

Tillstyrker/motsätter sig inte, men har synpunkter i någon del: Göteborgs stad, Havs- och vattenmyndigheten, Helsingborgs stad, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Länsstyrelsen i Örebro, Malmö stad, Skogsstyrelsen, Svenska Golförbundet, Svenskt växtskydd, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, Söderåsens miljöförbund, Trafikverket.

Vissa detaljsynpunkter av rent redaktionell karaktär, exempelvis synpunkter på uppenbara skrivfel har inte bemötts nedan.

De avsnitt som anges i sammanställningen nedan refererar till det remitterade förslaget och inte till den omarbetade versionen.

4. Sammanfattning av remissvar

Avsnitt i remitterat förslag	<u>Remissinstans</u> Synpunkt	Bedömning	Beaktad
Generellt	<p><u>Göteborgs stad:</u></p> <p>1. Syftet med vägledningen är att underlätta kommunernas handläggning av ansökningar om tillstånd och anmälningar om att sprida bekämpningsmedel. Miljöförvaltningen är mycket tacksamma över vägledning och ser det som en god möjlighet till effektiv och rättssäker handläggning. Frågan är om det inte i detta fall blir lite väl många olika vägledningsdokument och om inte syftet bättre kan uppnås genom att alla vägledningar slås ihop till ett dokument?</p> <p>2. I övrigt är förklarande bilder mycket bra men texten behöver lättas upp och korrekturläsas. Många långa krångliga meningar med kommatecken och parenteser i samma mening, hänvisningar till annan lagstiftning och hänvisningar tillbaka i texten. Vissa avsnitt kan också utgå som det om prioriterade ämnen i vattendirektivet då det, som också sägs i sista avsnittet i den textmassan, inte är aktuellt.</p>	<p>1. Bakgrunden till att Naturvårdsverket har valt att vägleda i olika dokument är att vägledningarna har olika rättslig grund och därmed olika inriktningar. Naturvårdsverkets vägledning till föreskrifterna NFS 2015:2 syftar till att ge en bakgrund till föreskrifterna och förtydliga avsikterna med bestämmelserna. Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma vägledning om tillstånd till användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden (Havs- och vattenmyndighetens rapport 2016:7) riktar sig i första hand till de myndigheter som prövar ansökan om tillstånd för användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden. Det övergripande syftet med den vägledningen är att bibehålla en god råvat-tenkvalitet fritt från bekämpningsmedelsrester i våra vattentäkter och vägledningen berör de aspekter som är särskilt relevanta i detta sammanhang. Vägledningen om tillstånd och anmälan vid användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden är inriktad på tillämpningen av bestämmelserna om tillståndsplikt respektive anmälningsskyldighet i 2 kap. 40 och 41 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel. Naturvårdsverket gör bedömningen att en sammanslagning av dessa vägledningar skulle leda till ett alltför omfattande material och ställer sig tveksamt till att det skulle göra det enklare att tillämpa.</p>	Delvis

		2. Texten i vägledningen har omarbetats i nuvarande version i syfte att göra den mer lättläst. Naturvårdsverket avser dessutom att publicera en kort sammanfattning av vägledningen på webben och ett informationsmaterial som riktar sig särskilt till användare av växtskyddsmedel.	
Generellt	<p><u>Havs- och vattenmyndigheten:</u></p> <p>1. Havs- och vattenmyndigheten ser positivt på Naturvårdsverkets förslag till vägledning. Vägledningen har ett pedagogiskt upplägg, är tydlig och bedöms bidra till att förenkla kommunernas hantering av tillstånds- och anmälningsärenden och underlätta för verksamhetsutövarns förståelse för regelverket.</p> <p>2. Havs- och vattenmyndigheten är positiv till vägledningens disposition och innehåll. Möjligen skulle vägledning kunna kortas något, i vissa avsnitt återkommer, t.ex. lagtexten för 2 kap. 40 och 41 §§ återfinns i huvudsak i sin helhet både under avsnitt 2 och 4. Vissa delar skulle möjligen kunna ersättas alternativt kompletteras med vägledning på webben, Det gäller sådana avsnitt där man kan föreställa sig att kunskap och praxis kommer att ändras ofta. Det gäller exempelvis avsnitten 3.1 och 3.2 samt 3.4-3.6.</p>	<p>1. Ingen åtgärd krävs.</p> <p>2. Avsnitt 2 och 4 har omarbetats i nuvarande version av vägledningen i enlighet med synpunkten. Se även bedömningen under Göteborgs stad i detta avsnitt (punkt 2).</p>	Delvis
Generellt	<p><u>Helsingborgs stad:</u></p> <p>1. Vägledningen är en bra skrivelse som kommer underlätta handläggningen. Vi förutsätter att vägledningen kommer att vara ett levande dokument som utvecklas efter hand som ny kunskap tillkommer. Miljöförvaltningen kommer här med förbättringsförslag utifrån den kommunala handläggningens perspektiv.</p> <p>2. Vägledningen hade tjänat på att närmare beskriva och exemplifiera vissa begrepp som exempelvis parker, trädgård, banvall, rimlighetsavvägning mm. Ett avsnitt om utformning och bedömning av anmälan saknas. Det hade varit bra om skillnaden vid handläggning och bedömningen av tillstånd och anmälan framgår.</p> <p>3. En nyansering om när preparat med låg risk kan godtas men inte andra hade varit bra att få med vid några tillfällen i vägledningen.</p>	<p>1. Ingen åtgärd krävs.</p> <p>2. I nuvarande version av vägledningen har fler exempel och nya avsnitt om rimlighetsavvägningen och anmälan lagts till.</p> <p>3. Texten om växtskyddsmedel med låg risk har utvecklats och nyanserats i nuvarande version av vägledningen.</p>	Delvis

Generellt	<u>Hudiksvalls kommun:</u> Efter genomläsning konstateras att det i vägledningen finns en del nyttiga förtydliganden och hänvisningar till bra hjälpverktyg.	Ingen åtgärd krävs.	-
Generellt	<u>Jordbruksverket:</u> Vi är mycket positiva till att en vägledning inom området har tagits fram då vi fått en del frågor om tolkningar från kommunerna. I början av vägledningen står att målgruppen är kommunens handläggare men att den även riktar sig till verksamhetsutövare. Generellt sett tror vi att texten kan vara svår att ta till sig för en person som inte är insatt i området. Vi föreslår att vägledningen klarspråksgranskas innan publicering.	Se bedömningen under Göteborgs stad i detta avsnitt (punkt 2).	Delvis
Generellt	<u>Kemikalieinspektionen:</u> 1. Kemikalieinspektionen ser positivt på Naturvårdsverkets förslag till ny vägledning och lämnar några förslag till förtydliganden, dels i form av några generella förslag, dels i form av en bilaga med detaljerade kommentarer direkt i en kopia av vägledningen. 2. Kemikalieinspektionen ser behov av dialog med Naturvårdsverket kring hur information om växtskyddsmedel med låg risk respektive prioriterade farliga ämnen kan tillgängliggöras till verksamhetsutövare och till kommuner som utför tillståndsprövning. 3. Läsningen av vägledningen skulle underlättas av en figur eller tabell som ger en översikt över vilka användningar av växtskyddsmedel som omfattas av tillståndsplikt respektive anmälningsskyldighet. I samma tabell eller figur skulle också undantag kunna listas samt de användningar som varken omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet. 4. I synnerhet för verksamhetsutövare skulle läsningen också underlättas av en figur eller tabell över relevanta regler samt en kort beskrivning av vilka delar av respektive regel som är tillämplig för denna vägledning. 5. Slutligen, det vore bra om vägledningen kompletterades med några konkreta exempel liknande de som finns i vägledningen för tillståndsprövning för spridning av växtskyddsmedel i vattenskyddsområden.	1. Ingen åtgärd krävs. 2. Naturvårdsverket ser positivt på en dialog kring hur det problem som Kemikalieinspektionen beskriver bäst kan hanteras. 3. Syftet med figur 1 i avsnitt 3 är bl.a. att beskriva vilka åtgärder som omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet. En mer utförlig beskrivning av åtgärderna finns i löpande text i samma avsnitt. 4. Vägledningen är inriktad på tillståndsplikten och anmälningsskyldigheten för viss användning av växtskyddsmedel men berör även bestämmelserna om val av metod och medel i bekämpningsmedelsförordningen. Lydelsen av dessa bestämmelser återges i vägledningen tillsammans med förklarande text. Naturvårdsverket gör bedömningen att det i detta sammanhang inte finns behov av att ytterligare tydliggöra vilka regler som är tillämpliga. 5. Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma vägledning om	Delvis

	<p>6. Växtskyddsmedel som beviljats dispens från Kemikalieinspektionen omfattas av kravet på tillstånd och anmälan för användning inom särskilda områden. Kemikalieinspektionen föreslår att det införs ett avsnitt om detta i vägledningen, tillsammans med information om vad som är särskilt viktigt att tänka på vad gäller sådana medel. Exempelvis kan dispensen vara begränsad i tid eller avse användning inom ett avgränsat geografiskt område.</p>	<p>tillstånd till användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden innehåller exempel på vilka användningsområden som kan riskbedömas med MACRO-DB. Naturvårdsverket gör bedömningen att det inte är befogat för den kommunala nämnden att regelmässigt begära in simuleringar med MACRO-DB när det gäller tillståndsplikten enligt 2 kap. 40 § bekämpningsmedelsförordningen. Några sådana exempel är därför inte aktuella. Vägledningen om tillstånd till användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden innehåller vidare exempel på villkor som kan användas i beslut om tillstånd, vilket även återfinns i vägledningen om tillstånd och anmälan vid användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden.</p> <p>6. I nuvarande version av vägledningen har information om detta lagts till i avsnitt 4.1.</p>	
Generellt	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> LRF anser i sig att det är bra att Naturvårdsverket (NV) tar fram en vägledning med avsikten att, tillsammans med andra vägledningar från NV, bidra till ett gemensamt synsätt och därigenom enhetlig tillämpning av regelverket för användning av växtskyddsmedel. Förslaget till vägledning är också välskrivet.</p> <p>En grundläggande aspekt för LRF är att vägledningar till myndigheter utformas och organiseras så att de verkligen bidrar till en mer enhetlig och rättssäker samt proportionerlig tillämpning. Nuvarande vägledning sker ofta i form av omfattande handböcker inom olika sakområden, men även mer konkret vägledning i enskilda ärenden genom webbforum eller per telefon och e-post. LRF anser att vägledningar i större utsträckning behöver visa på en metodvägledning kring hur man kommer fram till en bra avvägning och bedömning i ett enskilt ärende. Vilket är reglernas syften? Hur kan myndigheten hjälpa verksamhetsutövaren att göra rätt? Vilka frågor bör ställas? Hur bör de ställas? Vilka uppgifter bör finnas som underlag? Vilken kunskap behöver inhämtas? Vilka omständigheter har betydelse? Hur</p>	<p>Vägledningen hänvisar till de regelverk som ligger till grund för bestämmelserna om tillståndsplikt och anmälningskyldighet och innehåller en beskrivning av den prioriteringsordning för val av metod eller medel som följer av gällande bestämmelser. Naturvårdsverket gör därför bedömningen att vägledningen till viss del redan utgörs av en sådan metodvägledning som LRF efterlyser. Vägledningen ger vidare förslag på villkor för riskreducerande åtgärder som kan vara relevanta i olika fall. Naturvårdsverket menar att vägledningen inte bör ses som en miniminivå som ska uppfyllas utan mer som en vägledning för att komma fram till vilka villkor som kan vara relevanta att ställa på användning av växtskyddsmedel i olika situationer.</p> <p>Naturvårdsverket gör bedömningen att det endast är</p>	Delvis

	<p>påverkar beslutet verksamhetsutövaren?</p> <p>Istället för detaljstyrning behövs verktyg och metoder för att kunna fatta rätt beslut och som hjälper myndigheten att åstadkomma effektiva, rättssäkra och proportionerliga bedömningar. Det behövs också vägledning kring om det över huvud taget är rimligt/påkallat/proportionerligt/nödvändigt att fatta ett visst beslut. Vägledningar utan sådan vidhängande information eller metodhänvisning tenderar lätt att uppfattas som ett minimum och de bidrar då till den trend som LRFs medlemmar erfar på olika tillsynsområden och som innebär att myndigheter uppfattas vara drivna av en rädsla att göra fel snarare än en vilja att göra rätt. Om myndigheten har granskat allt, använt hela checklistan, ställt formella krav och så vidare kan det aldrig vara fel, men frågan är om det är rätt.</p> <p>För att fylla sin funktion och ge ett reellt stöd åt kommunerna anser LRF att vägledningen om tillstånd och anmälan vid användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden i större utsträckning behöver innehålla en metodhänvisning.</p> <p>Vägledningen behöver beakta de krav som den nationella livsmedelsstrategin medför. Det vill säga att den svenska livsmedelsproduktionen ska öka och vara konkurrenskraftig, samt att implementeringen av strategin påverkar olika myndigheter. Det finns en bred enighet i riksdagen om att den inhemska produktiviteten, produktionen och lönsamheten i lantbruket och livsmedelsproduktionen ska öka. För att så ska ske måste svenskt lantbruk ges konkurrenskraftiga villkor, så att höga produktionskostnader i Sverige inte hämmar landets konkurrenskraft och på så sätt flyttar produktion av livsmedel till andra länder där denna sker på ett mindre hållbart sätt än i Sverige.</p>	<p>en liten del av de verksamheter som berörs av vägledningen som bedriver livsmedelsproduktion. Vägledningen har därför en begränsad påverkan på livsmedelsproduktionens konkurrenskraft. I nuvarande version av vägledningen har dock ett avsnitt om rimlighetsavvägningen lagts till, bl.a i syfte att lägga fokus på de ekonomiska aspekter som behöver beaktas vid bedömning av ett ärende.</p>	
Generellt	<p><u>Malmö stad:</u></p> <p>1. Miljöförvaltningen ser mycket positivt över förslaget på ny vägledning. Vägledningen ger en bra överblick över prioriteringsordningen för val av metod eller medel.</p> <p>2. Ett problem som miljöförvaltningen kan se kopplat till bekämpningsmedelsförordningen är att det är många som inte känner till</p>	<p>1. Ingen åtgärd krävs.</p> <p>2. Naturvårdsverket avser att ta fram informationsmaterial som riktar sig särskilt till användare av växtskyddsmedel. Se även bedömningen under Göteborgs stad i detta avsnitt</p>	Ja

	tillstånds- och anmälningsplikten. Ett informationsutskick till berörda, möjligen fastighetsägare och lantbrukare, skulle kunna vara till hjälp för att sprida kunskapen om kraven i bekämpningsmedelsförordningen. Ett förslag är att Naturvårdsverket tar fram en information som vardera kommun kan ta ställning till om de vill skicka ut och i sådana fall till vilka.	(punkt 2).	
Generellt	<u>Stockholms stad:</u> Miljöförvaltningen anser att en vägledning för tillämpningen av bestämmelserna behövs samt att förslaget till vägledning är innehållsrikt och bra. Vägledningen bedöms underlätta tillsynsmyndigheternas hantering av dessa ärenden.	Ingen åtgärd krävs.	-
Generellt	<u>Svenska kraftnät:</u> Svenska kraftnät ser positivt på att Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning om tillstånd och anmälan för användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden. Svenska kraftnät har verksamhet över hela Sverige och välkomnar därför ett harmoniserat nationellt synsätt.	Ingen åtgärd krävs.	-
Generellt	<u>Svenska Golfförbundet:</u> Generellt tycker Svenska Golf Förbundet att huvudparten av förslaget till ny vägledning om tillstånd och anmälan för användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden är relevant. Mycket bra att försöka få en mer organiserad och professionell bedömning av tillstånd- och anmälningsärenden för användning av växtskyddsmedel. Samsyn, samordning och struktur varierar i nuläget extremt mycket, vid bedömning av denna typ av ärenden. Förslag på prioritetsordningar och beslutsschema är bra redskap för tillsynsmyndigheter att få en mer likartad bedömning av denna typ av ärenden.	Ingen åtgärd krävs.	-
Generellt	<u>Svenskt växtskydd:</u> 1. Förslaget till ny vägledning har som syfte att underlätta kommunernas handläggning av ansökningar om tillstånd och anmälningar. Svenskt Växtskydd vill i detta sammanhang poängtera att alternativ till kemisk bekämpning kan vara omfattande både tids- och kostnadsmissigt. Det är därför viktigt att kommunerna vid handläggning av ansökningar om tillstånd och anmälningar inte ställer ekonomiskt orimliga villkor. Det är också viktigt att kommunerna inte avslår ansökningar om användning av kemiska	1. Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4. 2. Vägledningen har uppdaterats med fler exempel på användningsområden för allmänkemikalier och växtskyddsmedel med låg risk, detta i syfte att	Delvis

	<p>växtskyddsmedel med hänvisning till att alternativen mekanisk eller termisk behandling och biologisk bekämpning med mikroorganismer ska tillämpas i det fall då dessa alternativ innebär höga merkostnader för den sökande.</p> <p>2. Svenskt Växtskydd är skeptiska till hur kommuner ska kunna göra en bedömning av huruvida syftet med en bekämpning kan uppnås genom användning av allmänkemikalier eller växtskyddsmedel med låg risk istället för kemiska växtskyddsmedel. I de fall då det inte finns allmänkemikalier alternativt växtskyddsmedel med låg risk tillgängliga på marknaden för att täcka ett visst bekämpningsbehov är det lätt för verksamhetsutövaren att motivera sitt beslut att använda kemiska växtskyddsmedel. I de fall då det däremot finns allmänkemikalier alternativt växtskyddsmedel med låg risk tillgängliga på marknaden kan det uppstå diskussion mellan kommunen och verksamhetsutövaren om vad som bedöms vara en rimlig effekt och om eventuella merkostnader för att avstå från användning av kemiska växtskyddsmedel.</p> <p>3. Svenskt Växtskydd önskar att Naturvårdsverket kontinuerligt ger stöd till kommunerna gällande frågor om vad som bedöms vara rimliga merkostnader och olika bekämpningsalternativs effekt. Detta kan förslagsvis ske genom fortutbildningar och diskussioner om vad som legat till grund för olika kommuners bedömningar i enskilda fall.</p>	<p>tydligare beskriva när dessa kan vara ett alternativ.</p> <p>3. Naturvårdsverket avser att uppdatera vägledningen när det finns ny kunskap som är angelägen att sprida till kommunerna. Prioritering av eventuella ytterligare insatser inom området kommer att ske inom ramarna för Naturvårdsverkets ordinarie verksamhetsplanering.</p> <p>Se även bedömningen under punkterna 1 och 2 ovan.</p>	
Generellt	<p><u>Sveriges geologiska undersökning (SGU):</u></p> <p>1. Att användningen av växtskyddsmedel inom särskilda områden sker på ett kompetent och kontrollerat sätt är av stor betydelse för att minska riskerna för spridning av dessa ämnen till grundvatten. SGU är positivt till att vägledningen tagits fram och ser goda förutsättningar för att den ska komma till användning. Vägledningen är lättläst, logiskt uppbyggd och innehåller relevant information. Figurerna 1 och 2 ger tydliga illustrationer till textens budskap.</p> <p>2. I vägledningen förespråkas användning av växtskyddsmedel som inte är farliga för vattenmiljön, underförstått handlar det om ytvattenmiljön. Vägledningen skulle vinna på att ge tydlig information om vilka växtskyddsmedel det gäller. SGU instämmer i att det är önskvärt att i första hand välja mindre farliga ämnen. Men vi vill samtidigt påpeka att de</p>	<p>1. Ingen åtgärd krävs.</p> <p>2. Skyldigheten att ge företräde för växtskyddsmedel som inte är farliga för vattenmiljön följer av 2 kap. 34 § bekämpningsmedelsförordningen. Naturvårdsverket instämmer i att det finns anledning att verka för att minska riskerna även när det gäller växtskyddsmedel som inte är klassificerade som farliga för vattenmiljön. Därför finns det i vägledningen förslag till riskreducerande åtgärder som kan tillämpas vid användning av sådana växtskyddsmedel.</p> <p>3. Naturvårdsverket delar uppfattningen att detta kan</p>	Delvis

	<p>gränsvärden som finns för grundvatten och dricksvatten gäller alla växtskyddsmedel. SGU anser därför att även för de ämnen som klassas som mindre farliga finns anledning att jobba hårt för att minska riskerna för spridning till grundvattnet.</p> <p>3. SGU vill påpeka att spridning på hårdgjorda ytor inte bara utgör en risk för ytvatten utan även för grundvatten. Ytavrinning rinner inte alltid till en dagvattenbrunn eller direkt till ett vattendrag, utan kan även rinna till kanten av en hårdgjord yta och där leda till att relativt stora mängder vatten med hög koncentration av växtskyddsmedel infiltreras i marken och transporteras till grundvattnet.</p>	vara en relevant spridningsväg för växtskyddsmedel till grundvatten, men ser inte att kommentaren föranleder behov av några ändringar i vägledningen.	
Generellt	<p><u>Sveriges lantbruksuniversitet (SLU):</u> Det är mycket bra att Naturvårdsverket (NV) tar fram vägledningar kring sina föreskrifter så det underlättar arbetet för kommunerna samt ger underlag för mer samstämmiga beslut mellan kommuner, vilket gynnar rättssäkerheten för de berörda verksamhetsutövarna. Generellt anser SLU att vägledningen är bra och vi tror att den kommer underlätta arbetet i kommunerna.</p>	Ingen åtgärd krävs.	-
Generellt	<p><u>Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund:</u> Förbundet ser positivt på att naturvårdsverket har tagit fram en ny samlad vägledning inom det aktuella området.</p>	Ingen åtgärd krävs.	-
Generellt	<p><u>Söderåsens miljöförbund:</u> En bra vägledning ska vara lätt att använda. Med en annan struktur, som mer utgår från den sökandes behov, skulle vägledningen bli både tydligare och mer lättläst. Då kanske den också kan få större spridning, inte bara på kommunernas miljökontor utan även inom den tekniska förvaltningen.</p> <p>Miljöförbundet skulle också gärna se att ni kompletterar vägledningen med något enklare informationsblad som kan skickas ut till intresserade verksamheter.</p>	Se bedömningen under Göteborgs stad i detta avsnitt (punkt 2).	Delvis
Generellt	<p><u>Trafikverket:</u> 1. Trafikverket välkomnar en vägledning om anmälan och tillstånd vid användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden. Trafikverket bedriver verksamhet i flertalet av landets kommuner och en enhetlig hantering av anmälningsärenden är en förutsättning för ett systematiskt och effektivt arbete.</p>	<p>1. Ingen åtgärd krävs.</p> <p>2. Se bedömningen under Göteborgs stad i detta avsnitt (punkt 1).</p>	Nej

	2. En övergripande fråga/synpunkt är varför Naturvårdsverket valt att ta fram en ny vägledning i stället för att komplettera någon av de befintliga vägledningarna som omnämns i kapitlet "Om vägledningen". Den nya vägledningen innehåller många hänvisningar till framför allt NFS 2015:2 och vägledningen till denna. Ur ett användarperspektiv ser Trafikverket en fördel med att samla vägledning kring regelverket för användningen av växtskyddsmedel i ett fåtal vägledningar.		
Om vägledningen	<u>Jordbruksverket:</u> 1. Syftet beskrivs dels här i början men det finns även ett stycke om syftet i sista stycket i Om vägledningen. Det kan vara bra om syftet är samlat på ett ställe. 2. Redan här bör ni förklara hur regelverket förhåller sig till reglerna inom skog. Eftersom ni inte utvecklar det så mycket mer senare i texten.	1. Syftet som beskrivs i sista stycken refererar till samtliga vägledningar som beskrivs i avsnittet. Detta har tydliggjorts i nuvarande version av vägledningen. 2. I nuvarande version av vägledningen förklaras detta mer utförligt under avsnitt 4.	Delvis
1.1	<u>Jordbruksverket:</u> Vi föreslår att första meningen stryks.	Meningen har strukits i nuvarande version.	Ja
1.2	<u>Jordbruksverket:</u> Någonstans borde ni, för användarnas skull, fylla på med regelverken från andra myndigheter. Jordbruksverkets och skogsstyrelsens föreskrifter och nämnas bör även förordning om NIS, 2016:402.	Hänvisning till föreskrifter från andra myndigheter har lagts till i avsnitt 1.2 och en hänvisning till förordning (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel har finns i avsnitt 3.3.	Ja
1.2	<u>Kemikalieinspektionen:</u> I avsnitt 1.2 står att det i bekämpningsmedelsförordningen finns regler som rör godkännande av växtskyddsmedel. Det stämmer inte och bör ändras. Godkännande av växtskyddsmedel regleras i EU:s växtskyddsmedelsförordning.	"Godkännande" har bytts ut mot "tillhandahållande" i nuvarande version av vägledningen.	Ja
2.1	<u>Helsingborgs stad:</u> 1. Sidan 6, nederst i punktlistan: Hälsovårdsanläggningar nämns endast här och saknas i övrigt i vägledningen. Hur ska vi förhålla oss till bekämpningen på ex. vårdinrättningar och äldreboenden? 2. Sidan 6. Det bör framgå att EU:s bekämpningsmedelsförordning gäller parallellt med svensk bekämpningsmedelslagstiftning.	1. Yrkesmässig användning av växtskyddsmedel utanför t.ex. vårdinrättningar och äldreboenden omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 2 kap. 41 § punkten 3 bekämpningsmedelsförordningen om området har en sammanhängande area överskridande 1000 kvadratmeter där allmänheten får färdas fritt. Detta har lagts till som exempel i avsnitt 4.3.	Delvis

		<p>2. Om synpunkten syftar på bekämpningsmedelsdirektivet, som avsnittet handlar om, är utgångspunkten att bekämpningsmedelsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom nationella bestämmelser där bekämpningsmedelsförordningen utgör den mest betydelsefulla delen av det svenska genomförandet. Avsikten är att bekämpningsmedelsförordningen och övrig nationell lagstiftning till alla delar ska vara förenlig med bekämpningsmedelsdirektivet. Det är endast de nationella bestämmelserna som gäller i Sverige, och bekämpningsmedelsdirektivet är inte direkt tillämpligt i svensk rätt.</p>	
2.1	<p><u>Kemikalieinspektionen:</u> 1. Farliga för vattenmiljön enligt direktiv 1999/45/EG, nu ersatt av CLP-förordningen.</p> <p>2. Använd genomgående samma begrepp som tidigare: "EU:s växtskyddsmedelsförordning".</p>	<p>1. Texten i detta avsnitt syftar till att ge en övergripande bild av bestämmelserna i bekämpningsmedelsdirektivet. Vad som avses med växtskyddsmedel som är farliga för vattenmiljön specificeras i avsnitt 3.6.</p> <p>2. I nuvarande version av vägledningen används genomgående begreppet "EU:s växtskyddsmedelsförordning".</p>	Delvis
2.2	<p><u>Kemikalieinspektionen:</u> Förslag att även nämna de områden i punkt 7 och 8 som undantas från tillståndsplikt: - vissa vägområden - banvallar</p>	I nuvarande version av vägledningen återges bestämmelserna om tillståndsplikt och anmälningskyldighet i sin helhet redan i avsnitt 2.2.	Ja
2.2	<p><u>Sveriges lantbruksuniversitet (SLU):</u> Under rubriken "Tillståndsplikten" vore det bra om också tillägget efter punkterna (som ni skrivit ut på sidan 13) finns med. Annars blir det förvirrande att det står att det är tillståndsplikt på vägområden samt på grusade ytor och andra mycket genomsläppliga ytor samtidigt som det står att det är anmälningsplikt på banvallar.</p>	Se bedömningen under Kemikalieinspektionen i detta avsnitt.	Ja

3	<p><u>Havs- och vattenmyndigheten:</u> Figur 1 ger en mycket överblickbar och tydlig struktur för prioriteringsordningen för val av metod eller medel. Det är bra att efterföljande avsnitt ger en del praktiska exempel på förebyggande och alternativa metoder till kemisk bekämpning. Det är viktigt att denna del av vägledningen uppdateras regelbundet så att kunskap om goda exempel kommer kommunerna till del. I slutändan måste prövningsmyndigheten ofta göra vissa skälighetsavvägningar där miljöhänsyn vägs mot praktiska aspekter och kostnad. Det är då avgörande att prövningsmyndigheten löpande uppdateras om vilka metoder som visat sig fungera bra i olika situationer.</p>	Naturvårdsverket avser att uppdatera vägledningen när det finns ny kunskap som är angelägen att sprida till kommunerna.	Ja
3	<p><u>Helsingborgs stad:</u> 1. Sidan 8, Figur 1: Figuren bör kompletteras med förklarande text att undantag finns som exempelvis när annan lagstiftning träder in som epizootilagstiftning, zoonoser eller exempelvis unika historiska värden står på spel. 2. Sidan 8, sista stycket första meningen: "Endast om syftet med bekämpning inte kan uppnås med dessa metoder, bör kemisk bekämpning övervägas." Bör inte denna mening kompletteras med att vi ska göra en rimlighetsavvägning (exempelvis ekonomiska)? Rimlighetsavvägningen nämns förstå sidan 13, avsnitt 4, första stycket.</p>	<p>1. Det finns inte några sådana formella undantag från bestämmelserna om tillståndsplikt och anmälningskyldighet. Däremot bör dessa aspekter vägas in vid rimlighetsavvägningen, vilket har förtydligats under rubriken "Rimlighetsavvägning" i avsnitt 5.4 2. Texten i detta avsnitt har omarbetats i nuvarande version av vägledningen så att rimlighetsavvägningen nämns tidigare.</p>	Delvis
3	<p><u>Jordbruksverket:</u> Mycket bra med en illustration. Vi saknar dock Allmätkemikalier. De beskrivs i texten men är inte med i figuren. Punktbehandling borde in någonstans. Tex i rutan "Åtgärd som inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt, tex punktbehandling"</p>	Syftet med figuren är att på ett enkelt och pedagogiskt sätt beskriva dels prioriteringsordningen för val av metod och medel och dels vilka åtgärder som omfattas av tillståndsplikt eller anmälningskyldighet. Naturvårdsverket har valt att inte ta med allmätkemikalier och punktbehandlingar i figuren för att den ska vara så tydlig och enkel som möjligt. Istället innehåller texten under figuren en beskrivning av vad som gäller för allmätkemikalier och punktbehandlingar.	Nej
3	<p><u>Kemikalieinspektionen:</u> 1. Vägledningen handlar om tillståndsprövningen, inte om användning av bekämpningsmedel generellt. De tre gröna rutorna i figur 1 skulle kunna slås ihop till en eftersom de behandlar steg innan ansökan eller anmälan blir</p>	1. Syftet med figuren är att på ett enkelt och pedagogiskt sätt beskriva dels prioriteringsordningen för val av metod och medel och dels vilka åtgärder	Nej

	<p>aktuellt. Rutorna om åtgärder bör kunna strykas helt eftersom vägledningen inte riktar sig mot åtgärder som inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet. Se även generell kommentar om förslag till ny figur/tabell i remissvaret.</p> <p>2. Figur 1 kan förtydligas med att även allmänkemikalier bör övervägas som alternativ till bekämpning med växtskyddsmedel. Dessutom bör det framgå att de inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt.</p>	<p>som omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet. I detta sammanhang är det relevant att även beskriva vilka åtgärder som <i>inte</i> omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet. Det är relevant både för verksamhetsutövaren och för den prövande myndigheten. Nuvarande version av vägledningen innehåller en beskrivning av syftet med figuren.</p> <p>2. Se bedömningen under Jordbruksverket i detta avsnitt.</p>	
3	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Kapitlets inledning om gällande rätt och tänkt prioriteringsordning är i sig pedagogisk och har möjlighet att fungera som ett extra stöd för den kommunala nämnden.</p>	<p>Ingen åtgärd krävs.</p>	-
3	<p><u>Länsstyrelsen i Örebro:</u> Rent generellt saknar vi den ekonomiska aspekten i de bedömningar som ska göras vid frågor om tillstånd och anmälan av användning av växtskyddsmedel inom särskilda områden. Vi menar att ett ekonomiskt incitament skulle finnas med redan i den prioriteringsordning som finns under kapitel 3 sidan 8. Vidare befarar vi att prioriteringsarbetet leder till en omfattande administration. Hur ska prioriteringsarbetet dokumenteras av den som söker? Ett förtydligande önskas.</p>	<p>Skyldigheten att välja den metod eller det medel som är minst skadligt för människors hälsa och miljön gäller generellt vid val av växtskyddsmedel. Detta har förtydligats i nuvarande version av vägledningen. Vägledningen har även reviderats så att rimlighetsavvägningen nämns tidigare i avsnitt 3 och det har införts en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4.</p> <p>Det finns ingen formell skyldighet enligt bekämpningsmedelsförordningen att dokumentera vad som ligger till grund för valet av metod eller medel. Vid prövning av en ansökan om tillstånd behöver dock kommunen få in uppgifter om val av metod eller medel för att kunna göra en bedömning av om skyldigheterna har uppfyllts. Hur omfattande uppgifter som behövs beror på vilka växtskyddsmedel som ansökan avser. Kommunen bör kunna ställa högre krav på att den sökande ska kunna motivera sitt val av ett växtskyddsmedel som är</p>	Delvis

		<p>farligt för vattenmiljön jämfört med om ansökan exempelvis endast avser mikrobiologiska växtskyddsmedel. Om en ansökan avser växtskyddsmedel som är farliga för vattenmiljön kan det vara relevant för kommunen att begära in ytterligare uppgifter om vilka avväganden som har gjorts vid val av metod och medel, vilket framgår av avsnitt 5.3 i vägledningen. Detta bör dock inte gälla vid alla ansökningar om tillstånd och Naturvårdsverket gör därför bedömningen att prioriteringsarbetet inte bör leda till en alltför omfattande administration.</p>	
3	<p><u>Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund:</u></p> <p>1. Användningen av flödesscheman ger generellt en bättre överblick över tillståndsprocessen (figur 1) och bör kunna användas inom fler avsnitt. I kapitel 3 bör en förklaring finnas av begreppen makro- och mikroorganismer. I kapitel 3 skulle det bli tydligare och enklare att läsa, genom att börja respektive avsnitt med en sammanfattning eller sammanfattande kommentar som sedan kompletteras med en mer detaljerad information längre ner i texten (se 3.3, 3.4 och 3.6). I vägledningens nuvarande utformning kommer viktig och sammanfattande information i dessa avsnitt ofta sist istället för först.</p> <p>2. Generellt behöver begreppet risker för hälsa och miljö beskrivas på ett mer konkret och praktiskt sätt, gärna med exempel på olika bedömningar och hur man har resonerat vid dessa bedömningar.</p>	<p>1. Texten har arbetats om i nuvarande version så att det tidigt i respektive avsnitt kommer en kommentar huruvida åtgärden omfattas av tillståndsplikten eller anmälningsskyldigheten.</p> <p>2. I nuvarande version av vägledningen har det förtydligats att användningen av växtskyddsmedel ska kunna ske utan <i>oacceptabel</i> risk på människors hälsa och miljön. Vidare har vägledningen kompletterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4.</p>	Delvis
3	<p><u>Söderåsens miljöförbund:</u></p> <p>1. Avsnittet bör kompletteras med en sammanställning över olika relevanta förteckningar och databaser, var man hittar dem och hur man söker i dem.</p> <p>2. Avsnittet bör även kompletteras med information om vilka metoder som är lämpliga mot olika skadegörare (ogräs, svamp, insekter) och på olika typer av ytor/områden. Då blir vägledningen också mer användbar för den som överväger att använda kemiska bekämpningsmedel.</p>	<p>1. Information om hur man söker i EU:s pesticiddatabas finns i fotnoterna till avsnitt 3.4. Vägledningen har även kompletterats med en hänvisning till Jordbruksverkets sammanställning över allmänkemikalier har lagts till.</p> <p>2. Naturvårdsverket har inte möjlighet att i detalj redogöra för vilka metoder som är lämpliga mot olika skadegörare. En sådan vägledning skulle riskera att</p>	Delvis

		bli allt för omfattande. Nuvarande version av vägledningen har dock kompletterats med fler exempel på vilka användningsområden som kan vara aktuella för olika typer av växtskyddsmedel.	
3.1	<u>Jordbruksverket:</u> Åtgärder inom IPM gäller ju för alla men våra föreskrifter är främst anpassade för lantbruk.	Texten har omarbetats i nuvarande version av vägledningen med en hänvisning till Jordbruksverkets föreskrifter om integrerat växtskydd.	Ja
3.1	<u>Kemikalieinspektionen:</u> Förslag: Byt ut ordet hindra mot motverka.	I nuvarande version av vägledningen har ordet ”hindra” bytts ut mot ”motverka”.	Ja
3.1	<u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Eftersom åtgärder för att förebygga behovet av yrkesmässig bekämpning av skadegörare och ogräs alltid ska vara grundade på principerna om integrerat växtskydd (IPM) bör styckets inledande meningar omformuleras. Att ge exempel på förebyggande åtgärder kan dock vara lämpligt.	Se bedömningen under Jordbruksverket i detta avsnitt.	Ja
3.3	<u>Kemikalieinspektionen:</u> Under rubriken ”Biologisk bekämpning med mikroorganismer”: Förslag att tydliggöra att krav på tillstånd och anmälan inte gäller makroorganismer (nematoder, insekter och spindeldjur).	Detta har förtydligats i nuvarande version av vägledningen.	Ja
3.3	<u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Avsnittets formulering samt den tänkta prioriteringsordningen på sid 8 ger intrycket av att användningen av makroorganismer är en bekämpningsmetod som verksamhetsutövaren alltid har anledning att överväga. Men användningen av nematoder, insekter och spindeldjur, NIS, förekommer nästan uteslutande för att bekämpa insekter och kvalster vid odling i växthus. För övriga ändamål finns knappast några makroorganismer att tillgå. Att det förhåller sig så bör framgå av texten.	Detta har förtydligats i nuvarande version av vägledningen.	Ja
3.4	<u>Kemikalieinspektionen:</u> Under rubriken ”Allmänkemikalier”: Förslag att tydliggöra att allmänkemikalien också ska ha godkänts av EU-kommissionen. Stryk uppgiften om hur många allmänkemikalier som finns godkända i dagsläget då denna uppgift snabbt riskerar att bli inaktuell. Till hjälp för prövande myndigheter och verksamhetsutövare föreslår vi ytterligare en referens: På Jordbruksverkets webb finns en sammanställning	Nuvarande version av vägledningen har kompletterats i enlighet med synpunkterna.	Ja

	<p>http://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/allmankemikalier-2017.html Förslag att tydliggöra att ämnen som ingår i växtskyddsmedel som är godkända idag inte kan betraktas som allmankemikalier eftersom de släpps ut på marknaden som växtskyddsmedel.</p> <p>Under rubriken ”Växtskyddsmedel med låg risk”: Undvik uppgifter som snabbt riskerar att bli inaktuella (antal godkända växtskyddsmedel med låg risk). Kemikalieinspektionen har bl.a. godkänt produkten Ferramol Snigel Effekt som ett lågriskmedel. Se även generell synpunkt i remissvaret om tillgänglighet av information om godkända lågriskprodukter. Av artikel 12 i 2009/128/EG framgår att produktvalet tar sikte på produkter med låg risk enligt kriterierna i EU:s växtskyddsmedelsförordning. För att godkännas som en lågriskprodukt enligt förordningen får växtskyddsmedlet inte innehålla något ämne med farliga egenskaper, vilket alltså innebär ytterligare krav utöver att samtliga verksamma ämnen ska vara av låg risk. Det går därför inte att likställa lågriskprodukter med produkter som endast innehåller verksamma ämnen med låg risk i detta sammanhang. Information om databasens existens bör komma tidigare i vägledningen, i avsnittet ovan hänvisar man till den som om man förväntas känna till den. Undvik formuleringar som snabbt riskerar att bli inaktuella. Den preliminära listan kommer publiceras som ett kommissionsmeddelande. I samband med det bör det vara enkelt att hänvisa till den, som ytterligare ett stöd för kommunernas prövning.</p>		
3.4	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Allmankemikalier Det är mycket bra att det i avsnittet påpekas att det varken krävs tillstånd eller anmälan för att använda allmankemikalier samt att såpa inte är en allmankemikalie. Men det vore även lämpligt att nämna att det bland de allmankemikalier och ämnen med låg risk som är godkända idag inte återfinns en enda herbicid. Det kan ändra sig med tiden, men eftersom det anges att det idag finns 15 allmankemikalier godkända vore det bra att även påtala avsaknaden av herbicider i denna kategori. När bekämpningen kräver tillstånd eller anmälan enligt bekämpningsmedelsförordningen lär det i många fall handla om just herbicider för att bekämpa ogräs. Ett påpekande</p>	I nuvarande version av vägledningen har uppgifter om antalet godkända allmankemikalier och lågriskämnen tagits bort, eftersom en sådan hänvisning snabbt riskerar att bli inaktuell. Texten har dock uppdaterats med fler exempel på vilka användningsområden som kan vara aktuella för de allmankemikalier och lågriskämnen som finns tillgängliga idag, detta för att ge en bild av vid vilka situationer detta kan vara ett alternativ.	Delvis

	<p>härom kan exempelvis läggas till efter första stycket på sid 10.</p> <p>Växtskyddsmedel med låg risk Avsnittet förklarar att några ämnen idag är godkända som ämnen med låg risk, och att de ingår i vissa växtskyddsmedel, men att inga preparat har godkänts som preparat med låg risk. Det är i sig bra att förklara skillnaden samt vad som gäller. Dock pågår sedan en tid en process inom EU med syftet att lista potentiella lågriskämnen och det är oklart om och när en fullständig lista finns på plats. För enskilda odlare är detta svårt att kontrollera. Vidare bör avsnittet tydliggöra att det faktum att det idag endast finns elva godkända lågriskämnen innebär att dessa sällan är ett alternativ att tillgå för att hantera skadegörare.</p> <p>Längst ner på sid 11 finns fotnoter för hur man ska söka på allmänkemikalier och ämnen med låg risk i EUs databas. Avsnittet bör även hänvisa till den lista över allmänkemikalier som Jordbruksverket har tagit fram. I den listan står det också tydligt att dessa ämnen inte har utvärderats när det gäller effektivitet. Man kan inte kräva att verksamhetsutövaren ska använda något som inte är effektivt och NVs förväntan om att dessa ämnen ska användas i första hand blir därför missvisande.</p>	Hänvisning till Jordbruksverkets sammanställning över allmänkemikalier har lagts till, se även bedömningen under Kemikalieinspektionen i detta avsnitt.	
3.4	<p><u>Länsstyrelsen i Örebro:</u> Ang. EU-kommissionens planer på att publicera en icke-bindande lista över verksamma ämnen som preliminärt bedöms uppfylla kraven på verksamma ämnen med låg risk:</p> <p>Om det är en icke-bindande preliminär lista tycker vi inte att den har någon funktion. Markens beskaffenhet, dos och kompetensen hos den som utför bekämpningen är viktigare. Vidare önskar vi ett förtydligande om hur listan är tänkt att användas. Vi tycker också att en sådan lista ska vara enkel att förstå och uppdateras kontinuerligt.</p>	Naturvårdsverket menar att listan över verksamma ämnen som preliminärt bedöms uppfylla krav på verksamma ämnen med låg risk har en vägledande funktion att fylla även om listan inte kommer vara juridiskt bindande. När listan har publicerats kan den användas som ett underlag för att bedöma vilka alternativ som ur miljösynpunkt är att föredra vid val av växtskyddsmedel. Nuvarande version av vägledningen har kompletterats med ett förtydligande angående detta.	Delvis
3.4	<p><u>Söderåsens miljöförbund:</u> 1. Behovet av tillsynsvägledning är särskilt stor när det gäller allmänkemikalier. Vårt arbete skulle underlättas om vägledningen kunde hänvisa till listan över de 15 godkända allmänkemikalierna som finns översatt till svenska.</p>	1. Hänvisning till Jordbruksverkets sammanställning över allmänkemikalier har lagts till, se även bedömningen under Kemikalieinspektionen och LRF i detta avsnitt.	Ja

	<p>2. Det förekommer också att företag använder allmänkemikalier, som inte finns listade i den europeiska pesticiddatabasen, i bekämpningssyfte. Vägledningen bör därför även nämna den grupp av produkter som kan ha en effekt på ogräs eller skadegörare utan att vara registrerad som bekämpningsmedel eller godkänd att använda i växtskyddssyfte trots att den inte klassas som bekämpningsmedel.</p>	<p>2. I avsnitt 4.1 i nuvarande version av vägledningen har det tydliggjorts att användning av produkter som inte släpps ut på marknaden som ett växtskyddsmedel (t.ex. ett rengöringsmedel), men som ändå används i bekämpningssyfte, inte omfattas av tillståndsplikten och anmälningsskyldigheten.</p>	
3.5	<p><u>Helsingborgs stad:</u> "Glyfosat [...] är exempel på verksamma ämnen som vanligen inte klassificerade som farliga för vattenmiljön men som i miljöövervakningen ofta påträffas i yt- och grundvatten." Denna mening bör eventuellt stämmas av Kemikalieinspektionen. Vår uppfattning är att det är vanligare att de glyfosat-preparaten som vanligen söks för är farliga för vattenmiljön.</p>	<p>Ett växtskyddsmedels klassificering tas fram av företaget som ansöker om att få medlet godkänt. Företagets klassificering av växtskyddsmedlet framgår av Kemikalieinspektionens beslut om godkännande. Det finns olika metoder för att komma fram till hur ett växtskyddsmedel ska klassificeras och olika företag kan komma fram till olika klassificeringar. Bland de växtskyddsmedel som är godkända för användning idag och som innehåller glyfosat är, enligt Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister, de flesta inte klassificerade som farliga för vattenmiljön enligt CLP-förordningen.</p> <p>Det verksamma ämnet glyfosat är dock klassificerat som farligt för vattenmiljön men det innebär inte att själva produkten som ämnet ingår i alltid måste vara klassificerat på detta sätt. Detta har tydliggjorts i nuvarande version av vägledningen.</p>	Delvis
3.5	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Informationen i avsnittet riskerar att skapa osäkerhet om vad som gäller och att ge ett otillräckligt stöd för den kommunala nämnden. Å ena sidan uttalas att man ska ge företräde för växtskyddsmedel som inte är farliga för vattenmiljön. Å andra sidan sägs att "det är viktigt att påpeka att även substanser som inte har klassificerats som farliga för vattenmiljön kan påverka miljön". Här efter exemplifieras med glyfosat och bentazon.</p> <p>LRF undrar varför NV har valt att nämna dessa enskilda substanser? Att de</p>	<p>Avsnittet handlar om växtskyddsmedel som inte klassificeras som farliga för vattenmiljön. Exempel på enskilda substanser finns med för att tydliggöra vilka växtskyddsmedel det kan vara fråga om. Exempelen har valts utifrån att detta är enskilda substanser som används för att bekämpa ogräs och som har bedömts vara relevanta i sammanhanget.</p>	Delvis

	<p>nämns gör att vägledningen riskerar att snabbt bli inaktuell. Istället bör stycket endast konstatera att i de fall det inte går att använda en allmänkemikalie eller ett ämne med låg risk (det vill säga i de flesta fall) så ska verksamhetsutövaren i första hand använda ett växtskyddsmedel som inte är farligt för vattenmiljön.</p> <p>Vägledningen bör heller inte vara formulerad så att den kommunala nämnden behöver studera miljöövervakningen.</p>	<p>Texten i avsnittet har arbetats om i nuvarande version av vägledningen. Bl.a. har det tydliggjorts att glyfosat och bentazon är exempel på verksamma ämnen som är klassificerade som farliga för vattenmiljön men som ofta ingår i växtskyddsmedel som vanligen inte är klassificerade som farliga för vattenmiljön. Se även bedömningen under Helsingborgs stad i detta avsnitt.</p>	
3.5	<p><u>Sveriges lantbruksuniversitet (SLU):</u> SLU anser att det är oklart med uppdelningen mellan dessa två avsnitt (3.5 och 3.6). I avsnitt 3.6 skriver NV att ämnen betraktas som farliga för vattenmiljön om de har klassificerats med någon av fem uppräknade faroangivelser. Men i avsnitt 3.5 tar NV bentazon och glyfosat som exempel på ämnen som inte har klassificerats som farliga. Men enligt EU pesticide database (http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=homepage&language=EN) så har bentazon klassning H412 och glyfosat H411. Så detta borde ses över.</p> <p>NV skriver att även växtskyddsmedel som inte klassificeras som farliga för vattenmiljön kan påverka miljön. Det vore nog bra om detta utvecklades. Naturligtvis kan det vara så som NV skriver om de t.ex. förekommer i höga halter (över sina riktvärden när det gäller ytvatten). Bentazon och glyfosat som NV för fram detekteras aldrig i svenska vatten i närheten av sina riktvärden. Sen kan det finnas okända effekter som inte tas omhand av faroangivelserna eller riktvärdena men om detta ska vara en vägledning för kommunerna är det nog bra om NV tydliggör hur kommunerna bör använda denna kunskap vid sina beslut.</p> <p>När det gäller grundvatten vill SLU även påpeka att glyfosat i princip aldrig påträffas i grundvatten, bara i ytvatten (så ändra gärna detta i texten). I grundvatten ska halter över 0,1 µg/l beaktas men det betyder inte att de ”påverkar miljön”, d.v.s. utgör någon fara.</p> <p>Det finns också mål i Giftfri miljö och i handlingsplanen för uthållig användning av växtskyddsmedel att man inte ska kunna detektera bekämpningsmedel alls i vattenmiljön. Men detta mål är inte lagligt bindande</p>	<p>Texten i avsnitt 3.5 och 3.6 har arbetats om i nuvarande version av vägledningen. Se även bedömningen under Helsingborgs stad och LRF i detta avsnitt.</p>	Delvis

	och NV bör nog tydliggöra för kommunerna hur de ska förhålla sig till detta vid sina beslut om tillstånd.		
3.6	<p><u>Havs- och vattenmyndigheten:</u> Under detta avsnitt kan det vara bra att tydligare ange var man hittar uppgift om de prioriterade ämnena för den som vill veta vilka de är och vad som gäller för dem. I sammanhanget kan anges Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten, ändra bla. Genom HVMFS 2015:4, i vilka föreskrifter de prioriterade ämnena hanteras.</p>	Nuvarande version av vägledningen har kompletterats med en hänvisning till det EU-direktiv där det framgår vilka de prioriterade ämnena är.	Delvis
3.6	<p><u>Kemikalieinspektionen:</u> 1. Artikel 11.2b i direktivet och 2 kap 34 § 1 pkt i bkm-förordningen tar sikte på att identifiera växtskyddsmedel som inte är farliga för vattenmiljön. Denna referens bör därför flyttas upp till avsnitt 3.5 ovan. Då kan den också formuleras på ett sätt som stämmer överens med texten i reglerna. 2. Eftersom även yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på hårdgjorda material eller mycket genomsläppliga ytor it ex växthus, omfattas av tillståndsplikten så bör åtminstone imidaklopid nämnas här oxå. 3. I avsnitt 3.6 under rubriken Prioriterade farliga ämnen enligt vattendirektivet står det: "Det finns inga växtskyddsmedel innehållande något av dessa ämnen godkända för användning i Sverige idag." Kemikalieinspektionen föreslår att texten i vägledningen ändras till "Inga av dessa ämnen ingår som verksamma ämnen i växtskyddsmedel godkända för användning i Sverige idag". De listade ämnena kan förekomma som föroreningar i godkända växtskyddsmedel i halter som inte påverkar faroklassificeringen av växtskyddsmedlet. Information finns i de fallen inte tillgänglig varken för verksamhetsutövare eller för kommuner som gör tillståndsprövningen, vilket kan hindra tillämpningen av bekämpningsmedelsförordningen. Kemikalieinspektionen ser ett behov av dialog med Naturvårdsverket kring hur denna fråga kan hanteras på lämpligast sätt. Växtskyddsmedel kan innehålla några av ämnena i forma av tillsatsämnen. Godkännandereglerna hindrar inte att medel som innehåller dessa ämnen godkänns. Kemikalieinspektionen kan undantagsvis också bevilja dispens för</p>	<p>1. I nuvarande version av vägledningen har referensen flyttats till avsnitt 3.5. 2. Imidaklopid har i nuvarande version lagts till som exempel på ämnen som ingår i växtskyddsmedel som vanligtvis är klassificerade som farliga för vattenmiljön. 3. Texten har uppdaterats enligt Kemikalieinspektionens förslag. Naturvårdsverket ser positivt på en dialog kring hur det problem som Kemikalieinspektionen beskriver bäst kan hanteras.</p>	Ja

	medel som innehåller något av dessa ämnen.		
3.6	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> 1. Istället för att ge några exempel på substanser bör vägledningen som nämnts endast berätta var man hittar information om att ett växtskyddsmedel har egenskaper som kan göra det farligt för vattenmiljön, det vill säga i CLP-förordningen samt i preparatens säkerhetsdatablad. Verksamhetsutövare för en förteckning över de produkter som använts, inklusive säkerhetsdatabladen, men här ska vägledningen ge stöd till kommunerna.</p> <p>2. Angående prioriterade farliga ämnen enligt Vattendirektivet bör den sista meningen om att inga sådana ämnen är godkända i Sverige och att regeln idag därför saknar betydelse lämpligen stå allra först under rubriken.</p>	<p>1. Syftet med att ge exempel på enskilda verksamma ämnen är att ge en bild av vilka typer av växtskyddsmedel som kan förväntas vara klassificerade som farliga för vattenmiljön. Nuvarande version av vägledningen har kompletterats med en hänvisning till var det går att hitta information om ett växtskyddsmedels klassificering.</p> <p>2. För att läsaren ska få möjlighet att förstå bakgrunden till detta behöver meningen stå sist i avsnittet.</p>	Delvis
3.6	<p><u>Sveriges lantbruksuniversitet (SLU):</u> I detta avsnitt beskriver NV både prioriterade ämnen och prioriterade farliga ämnen. I sista stycket skriver ni att ”Det finns inga växtskyddsmedel innehållande något av dessa ämnen godkända för användning i Sverige idag”. Detta stämmer för de prioriterade farliga ämnena (vilket vi antar att ni menar) men inte för de prioriterade ämnena. SLU föreslår att NV tydliggör detta.</p>	<p>Detta har tydliggjorts i nuvarande version av vägledningen.</p>	Ja
4	<p><u>Helsingborgs stad:</u> Förtydliga: Vad ingår i en rimlighetsavvägning, ge gärna exempel på vad som är rimligt att kräva</p>	<p>Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4</p>	Ja
4	<p><u>Jordbruksverket:</u> Varför upprepas lagtexten igen? Den finns i sin helhet på sidan 7. Det borde räcka.</p>	<p>Nuvarande version av vägledningen har omarbetats så att lagtexten endast nämns i avsnitt 2.</p>	Ja
4.1	<p><u>Jordbruksverket:</u> Vi tycker att NIS även bör nämnas som bekämpningsmedel.</p>	<p>Nuvarande version av vägledningen innehåller ett förtydligande om att NIS och allmänkemikalier inte omfattas av bestämmelserna om tillståndsplikt och anmälningsskyldighet.</p>	Ja
4.1	<p><u>Kemikalieinspektionen:</u> 1. Förslag att stryka "endast", får det att låta som att en minoritet av medlen omfattas av tillstånd resp. anmälningskravet, vilket inte stämmer. 2. Använd begreppet "EU:s växtskyddsmedelsförordning".</p>	<p>1-2. Texten har omarbetats i enlighet med Kemikalieinspektionens förslag. 3. Se bedömningen under Jordbruksverket i detta</p>	Delvis

	<p>3. Stycket skulle också bli lättare att förstå och om det kompletterades med en kort beskrivning av de växtskyddsmedel som inte omfattas av EUs Växtskyddsmedelförordning, dvs makroorganismer och allmänekemikalier. Det skulle också underlätta förståelsen av figur 1.</p> <p>4. Förslag att lägga till att det avgörande är att användningen är yrkesmässig.</p>	<p>avsnitt. Texten innehåller även en hänvisning till avsnitt 3.3-3.6 där makroorganismer och allmänekemikalier beskrivs närmare.</p> <p>4. Vad som betraktas som yrkesmässig användning beskrivs närmare i avsnitt 4.2.</p>	
4.1	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Det är bra att förtydliga att alla klasser av växtskyddsmedel omfattas och att det således inte går att använda klass 3-medel yrkesmässigt utan tillstånd.</p>	Ingen åtgärd krävs.	-
4.2	<p><u>Helsingborgs stad:</u> En av de boende som gör det på egna bostadsrättsföreningens eller samfällighetens mark, är det yrkesmässigt? Ett förtydligande hade varit önskvärt om det blir någon skillnad om det är" på uppdrag av föreningen" eller på "eget bevåg"?</p>	Det får bedömas från fall till fall. Som anges i vägledningen är faktorer som kan spela in i bedömningen om den som sprider är anställd av den för vars räkning spridningen sker och eller annars får ekonomisk kompensation för spridningen. Ytterligare faktorer som spelar in är vilken behörighetsklass det använda medlet tillhör, vilket har förtydligats i nuvarande version av vägledningen.	Delvis
4.2	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Avsnittet är en viktig del av vägledningen eftersom det här annars riskerar att uppstå problem. LRF saknar ett resonemang om vad som gäller på en gårdsplan hemma hos en lantbrukare. Här kan det till exempel visa sig vara svårt att dra gränsen mellan yrkesmässig och privat användning.</p>	Naturvårdsverket delar uppfattningen att det kan vara svårt att dra gränsen mellan yrkesmässig och privat användning när det gäller en lantbrukares användning av växtskyddsmedel på sin egen gårdsplan. Därför har nuvarande version av vägledningen kompletterats i detta avseende.	Ja
4.2	<p><u>Malmö stad:</u> Under stycket om vad som räknas som yrkesmässig användning på sida 14 skriver ni att "Metod och omfattning av spridningen kan också vara faktorer som kan behöva vägas in i bedömningen". Skulle metod och omfattning spela någon roll när man ska bestämma om användningen är yrkesmässig eller inte? Var går i sådana fall gränsen?</p>	Nuvarande vägledning har kompletterats med ytterligare resonemang om att exempelvis spridning av växtskyddsmedel i klass 1 eller 2 alltid bör vara att betrakta som yrkesmässig användning.	Ja
4.3	<p><u>Helsingborgs stad:</u> 1. Önskar fler tydliga ställningstaganden och exempel kring vilka områden som ingår: - Omfattas även mer "naturliga områden", mer skogsliknande, som inte sköts</p>	1. Nuvarande version av vägledningen har kompletterats med att bl.a. ridanläggningar och badplatser bör omfattas av begreppet "idrotts- och	Delvis

	<p>på ett särskilt sätt för att behålla sitt "ordnade utseende" utan sköts mer som ett rekreations- och naturområde (i begreppet "park och trädgård")? – Gäller kravet på tillstånd även om parken är stängd för besökare under spridningen samt minst en månad därefter? -Ingår även utegym, tennisbanor, skyttebanor, ridanläggningar (både "yrkesmässiga" och hobby?), djurparker, nöjesparker, campingplatser, småbåtshamnar och friluftsbad i begreppet "idrotts- och fritidsanläggningar"?</p> <p>2. Sidan 15, 7 stycket, sista meningen: Förtydliga: Avser ni ogräsbekämpning i växthus eller avser ni att användningen i växthus är tillståndspliktig även när den sker på grödan? Vi hoppas att det är det förra snarare än det senare av flera skäl. För det första hade det orsakat ett stort merarbete i de växthustäta områdena. I Helsingborg har vi exempelvis cirka 50 växthus. För det andra går det inte att jämföra bekämpning inne i växthus med den utomhus. I växthus finns inte regn och temperaturen är högre. För det tredje finns det många olika sorters hårdgjorda ytor exempelvis betonggångar, odlingsbord i plast. Ingår bekämpningen av krukväxter på odlingsbord även inom det tillståndsplikta?</p>	<p>fritidsanläggningar". En alltför lång lista med exempel riskerar dock att uppfattas som uttömmande och Naturvårdsverket har därför valt att begränsa antalet exempel.</p> <p>2. När det gäller växthus bör tillståndsplikten endast omfatta den spridning som sker direkt på ett hårdgjort material eller en mycket genomsläpplig yta, t.ex. för att bekämpa ogräs på en grusyta. Däremot bör inte den spridning som sker på den gröda som odlas i växthuset omfattas av kravet på tillstånd. Detta har förtydligats i nuvarande version av vägledningen.</p>	
4.3	<p><u>Jordbruksverket:</u> Resonemanget om hårdgjorda ytor bör utvecklas med gränsdragningen mellan bekämpning på en kultur i växthus och på en hårdgjord/genomsläpplig yta ex. under borden i växthus.</p>	Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.	Ja
4.3	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> 1. Uppgiften om att "Platser som allmänheten har tillträde till tolkas brett" skulle behöva förtydligas. 2. Nästa sista stycket ger exempel på grusytor såsom ställverk och parkeringar. Här vore det lämpligt att även nämna gårdsplaner. 3. Det nämns att användning på hårdgjorda eller mycket genomsläppliga ytor inomhus omfattas, till exempel i växthus. Den här skrivningen är otydlig. LRF anser att det bara är bekämpning på själva ytan som omfattas och att detta bör klargöras. Om man även avser bekämpning av plantorna i ett växthus där det finns hårdgjorda ytor skulle det innebära stora bekymmer för växthusodlingen och det är därför viktigt att tolkningsutrymmet här inte blir för stort.</p>	<p>1. Att platser som allmänheten har tillträde till bör tolkas brett innebär att den som avser att använda växtskyddsmedel bör kontakta kommunen även om det föreligger osäkerheter i tolkningen av om allmänheten har tillträde till platsen i fråga. Vid osäkerheter i tolkningen bör bedömningen stämmas av med kommunen så att de också får möjlighet att göra en bedömning av användningen. Detta har tydliggjorts i nuvarande version av vägledningen. 2. I nuvarande version har gårdsplaner lagts till som exempel på en grusyta.</p>	Ja

		3. Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.	
4.3	<p><u>Länsstyrelsen i Örebro:</u> Ang. att även yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på hårdgjorda material eller mycket genomsläppliga ytor, t.ex. i växthus, omfattas av tillståndsplikten: Kan detta hårddraget innebära att mycket av bekämpningen i växthus är tillståndspliktig, tex gurka, tomat, utplanteringsväxter, allt som inte står på bord? Skulle vilja ha förtydligande.</p>	Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.	Ja
4.3	<p><u>Malmö stad:</u> 1. Under rubriken ”vilka områden omfattas” (sid 15) i stycket om 2 kap. 40 § punkt 5 (tillståndsplikt för användning av växtskyddsmedel inom idrotts- och fritidsanläggningar) nämner ni att detta uttryck ”bör” innefatta bland annat golfbanor och fotbollsplaner. Vi har tolkat lagstiftningen som att golfbanor och fotbollsplaner alltid omfattas. Vad gäller här? 2. I nästa stycke nämner ni att 2 kap. 40 § punkt 8 (på ytor av asfalt eller betong eller andra hårdgjorda material) gäller för användning såväl inomhus som utomhus, Att även bekämpning på hårdgjorda material eller mycket genomsläppliga ytor i växthus omfattas. Gäller tillståndsplikten då för spridning av växtskyddsmedel i växthus eller ska det vara i direkt kontakt med hårdgjort material eller mycket genomsläpplig yta? Om växthusets gångar är anlagda med hårdgjort material eller mycket genomsläpplig yta kommer troligtvis en del växtskyddsmedel nå den ytan vid bekämpning av grödorna i växthuset. Men så länge själva syftet med bekämpningen är att bekämpa på grödorna och inte för ogräs i gången så omfattas det inte av tillståndsplikt?</p>	<p>1. Naturvårdsverket delar uppfattningen att golfbanor och fotbollsplaner omfattas av begreppet ”idrotts- och fritidsanläggningar”. Eftersom det inte finns någon legaldefinition av begreppet finns det dock ett visst tolkningsutrymme och därför är ordvalet ”bör” befogat. 2. Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.</p>	Delvis
4.3	<p><u>Sveriges lantbruksuniversitet (SLU):</u> I sista meningen i kapitlet skriver NV ”Även yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på hårdgjorda material eller mycket genomsläppliga ytor, t.ex. i växthus, omfattas av tillståndsplikten.” Det är möjligt att vi tolkar denna mening fel men det låter som om det finns en tillståndsplikt för användning av växtskyddsmedel i växthus, vilket inte stämmer. Tillståndsplikten gäller den som yrkesmässigt använder växtskyddsmedel. Förtydliga gärna denna mening så att det inte blir några missförstånd.</p>	Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.	Ja

4.3	<p><u>Söderåsens miljöförbund:</u> Vägledning behövs i första hand när det uppstår problem med tolkningen. Att golfbanor och fritidsanläggningar räknas som idrotts- och fritidsanläggningar är nog de flesta kommuner överens om. Ett mer belysande exempel kan vara när en ridanläggning eller hästverksamhet ska räknas som en idrotts- och fritidsanläggning. Ett sådant exempel kan tydligare visa på gränsdragningen mellan idrotts- och fritidsanläggningar och annan typ av verksamhet.</p>	Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 1) i detta avsnitt.	Ja
4.4	<p><u>Havs- och vattenmyndigheten:</u> Bra förtydligande resonemang kring punktbehandling och vad som inryms och faller utanför begreppet. En detaljsynpunkt kan möjligen vara att exemplet mitt på sidan 16, att behandling av skogsplantor på ett helt hygge inte ska betraktas som punktbehandling, kanske inte ska vara med då användning av växtskyddsmedel på skogsmark numer ligger inom Skogsstyrelsens ansvarsområde.</p>	Exemplet har tagits bort i nuvarande version av vägledningen.	Ja
4.4	<p><u>Helsingborgs stad:</u> Definiera: omfattas även driftplatser och bangårdar i begreppet "banvall"?</p>	Det finns ingen definition av begreppet "banvallar" i bekämpningsmedelsförordningen. Anmälningsskyldigheten bör dock i detta sammanhang vara begränsad till att endast omfatta användningen som sker på själva banvallen. Detta har tydliggjorts i nuvarande version av vägledningen.	Delvis
4.4	<p><u>Jordbruksverket:</u> 1. Ta inte med skogsplantor som ett exempel. Det blir förvirrande. Nöj er med golfbanor eller hitta på ett annat exempel. 2. Vad som gäller för punktbehandling enligt Skogsstyrelsens föreskrifter bör utvecklas. Deras def. ska kanske finnas med i fulltext.</p>	1. Se bedömning under Havs- och vattenmyndigheten i detta avsnitt. 2. Naturvårdsverket har valt att inte gå in närmare på Skogsstyrelsens definition av punktbehandling eftersom det faller inom deras vägledningsansvar.	Delvis
4.4	<p><u>Kemikalieinspektionen:</u> 1. Finns även ett undantag i 2 kap. 40 § punkten 2 (användning på vissa vågområden samt banvallar). Detta bör nämnas. 2. Förslag att Skogsstyrelsens föreskrifter nämns i stycket överst på sidan (i samband med NVs egna definitioner). 3. Förslag att istället formulera detta genom att konstatera att denna</p>	1. Detta nämns under rubriken "Anmälningsskyldigheten" i avsnitt 4.3 i nuvarande version av vägledningen. 2. Vägledningen har omarbetats så att Skogsstyrelsens föreskrifter nämns redan i avsnitt 4.3.	Delvis

	<p>användning är undantagen tillståndsplikt enligt 2 kap. 40 § punkten 2 och omfattas istället av anmälningsskyldighet enligt 2 kap. 41 §.</p> <p>4. Man bör förtydliga att kravet (på anmälan) däremot gäller på skogsmark.</p>	<p>3. Texten har formulerats om och flyttats till avsnitt 4.3 i nuvarande version av vägledningen.</p> <p>4. Detta har förtydligats i avsnitt 4.3 i nuvarande version av vägledningen.</p>	
4.4	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u></p> <p>1. Relativt mycket information om punktbehandling återfinns i Naturvårdsverkets vägledning om tillämpning av spridningsföreskrifterna. Det bör säkerställas att dessa inte överlappar eller motsäger varandra.</p> <p>2. Angående undantag från tillståndsplikt är det bra att det förtydligas att kravet inte gäller på åkermark.</p>	<p>1. Texten utgör i detta avseende en sammanfattning av informationen i Naturvårdsverkets vägledning till föreskrifterna. Därmed upprepas viss information, dock utan några motsägelser.</p> <p>2. Ingen åtgärd krävs</p>	Delvis
4.4	<p><u>Skogsstyrelsen:</u></p> <p>1. Sid 16, tredje stycket: Eftersom Skogsstyrelsen har föreskrivit om punktbehandling på skogsmark bör exemplet om skogsplantor tas bort i vägledningen. Det blir annars oklart vad som gäller.</p> <p>2. Sid 16, fjärde stycket (Det bör noteras att...). Det stycket bör flyttas upp till första stycket på samma sida efter meningen ”Definitionen gäller i fråga om annan användning av växtskyddsmedel än användning på skogsmark.” Den uppflyttade texten bör formuleras enligt följande. ”För användning av växtskyddsmedel på skogsmark gäller definitionen av punktbehandling enligt Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2016:2) om användning av växtskyddsmedel på skogsmark. Skogsstyrelsen har även beslutat om Vägledning om tillsynen av användning av växtskyddsmedel på skogsmark”.</p> <p>3. För att få en bättre logisk följd i texten bör rubriken ”Undantag från tillståndsplikt och anmälningsskyldighet i vissa fall”, med tillhörande text läggas först under 4.4 på sidan 15, dvs före rubriken ”Undantag för punktbehandling”.</p>	<p>1. Se bedömning under Havs- och vattenmyndigheten i detta avsnitt.</p> <p>2. Vägledningen har omarbetats så att Skogsstyrelsens föreskrifter nämns redan i avsnitt 4.3.</p> <p>3. Texten under rubriken ”Undantag från tillståndsplikt och anmälningsskyldighet i vissa fall” har formulerats om och flyttats till avsnitt 4.3 i nuvarande version av vägledningen. Därmed hamnar texten före ”Undantag för punktbehandling” i enlighet med Skogsstyrelsens förslag.</p>	Delvis
4.4	<p><u>Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund:</u></p> <p>Under avsnitt 4.4 anser förbundet att den vägledning som behövs för begreppet "användning som har en sådan begränsad omfattning att människors hälsa och miljön inte riskerar att skadas" bör lyftas fram och</p>	<p>Texten utgör i detta avseende en sammanfattning av informationen om detta begrepp i Naturvårdsverkets vägledning till föreskrifterna. Därmed har relevant</p>	Delvis

	inkluderas i den aktuella vägledningen, istället för att som nu delvis hänvisa till en annan vägledning.	vägledning lyfts fram även här.	
4.4	<u>Söderåsens miljöförbund:</u> I vägledningen står delvis felaktigt att användning av växtskyddsmedel på åkermark varken är tillstånds- eller anmälningspliktigt. I detta sammanhang kan det vara på sin plats att påminna om tillståndsplikten som råder inom skyddsområde för vattentäkt. Det kan också vara bra att ta upp hur en ansökan om tillstånd till bekämpning på exempelvis en skolgård belägen i ett vattenskyddsområde ska hanteras.	I nuvarande version av vägledningen har det förtydligats att användning av växtskyddsmedel på åkermark varken omfattas av tillståndsplikten eller anmälningsskyldigheten <i>enligt 2 kap. 40 § och 41 § bekämpningsmedelsförordningen</i> . Vägledning om vad som gäller för användning av växtskyddsmedel inom vattenskyddsområden finns i Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma vägledning om tillstånd till användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden (Havs- och vattenmyndighetens rapport 2016:7).	Delvis
5	<u>Malmö stad:</u> Ni nämner ingen information om hur stort område man kan söka för per ansökan/anmälan. Vi jobbar utifrån en ansökan/anmälan per fastighet eller ett sammanhörande område med samma förutsättningar och preparat. När det gäller fastighetsägare har vi gjort bedömningen att de i de flesta fall behöver skicka in en ansökan/anmälan per fastighet då de är placerade på olika ställen i staden med olika markförhållanden och närhet till vatten/skola eller liknande. För fastighetsägare med många fastigheter kan det innebära stora kostnader eftersom vi ar en fast avgift per ansökan/anmälan. Har ni tänkt något kring detta?	Det följer av systematiken i 2 kap. 40 § och 41 § bekämpningsmedelsförordningen att en tillståndsansökan eller anmälan ska avse spridning av växtskyddsmedel på en viss plats, t.ex. en park eller en trädgård dit allmänheten har tillträde. Prövningen av en tillståndsansökan och granskningen av en anmälan är därför alltid knuten till platsen för spridning och de specifika miljö- och hälsoskyddsaspekter som gäller för just den platsen. Den närmare avgränsningen av hur stort område som är möjligt att pröva inom ramen för en tillståndsansökan är en fråga som får bedömas från fall till fall där det avgörande bör vara att det ska gå att få ett tillräckligt platsspecifikt underlag för att bedöma miljö- och hälsoskyddsriskerna med användningen. Att tänka på är att det även ur verksamhetsutövarens perspektiv inte behöver vara en fördel att samla användning av växtskyddsmedel inom ett för stort område i en och samma ansökan. Om det uppstår behov av att ändra eller komplettera ett befintligt tillstånd kan det medföra mer	Delvis

		<p>administration att ändra ett beslut som innefattar användning av växtskyddsmedel inom mindre områden, vilket även kan leda till ökade kostnader.</p> <p>Hur den kommunala nämnden väljer att hantera frågan om avgifter för ansökningar, t.ex. som fast avgifter eller per timme är en generell fråga som Naturvårdsverket inte vägleder om inom ramen för detta vägledningsprojekt.</p> <p>Naturvårdsverket ser inte något behov av att ändra vägledningen med anledning av synpunkten.</p>	
5	<p><u>Söderåsens miljöförbund:</u> Det absoluta flertalet av de ansökningar som kommer in gäller ogräsbekämpning på vägområden, grusytor och liknande. De preparat som då används är nästan uteslutande ogräsättika klass 2 eller 3 eller glyfosatprodukter klass 2 eller 3. Vår uppfattning är att det finns en ganska stor enighet bland tillståndsgivande myndigheter om att ogräsättika är mindre skadligt ur miljösynpunkt än glyfosatpreparat. Den enskilda frågan där behovet av vägledning och rikriktning är som störst blir därmed när och var det eventuellt skulle kunna vara motiverat att ge tillstånd till användning av glyfosatpreparat. Det vore också värdefullt med några exempel på när det är rimligt att besluta om enbart icke-kemiska metoder. Dessa frågor tas inte alls upp i vägledningen.</p>	<p>Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4</p>	Delvis
5	<p><u>Trafikverket:</u> I kapitel 5 ges en samlad vägledning för tillstånds- och anmälningsärenden. Trafikverket anser att det behövs en ökad tydlighet i kapitel 5 gällande vilken vägledning som gäller för både tillstånds- och anmälningsärenden och vad som gäller specifikt för tillstånds- eller anmälningsärenden. Det är Trafikverkets uppfattning att kapitel 5 är formulerat med fokus på tillståndsärenden och vi ser ett behov av att vägledningen utvecklas för anmälningsärenden. Som kapitel 5 är utformat är det svårt att avgöra vilka delar som kan/ska tillämpas i anmälningsärenden. Av det avslutande stycket i kap 5.4 framgår att för en anmälan gäller i princip motsvarande systematik som för bedömningen av en tillståndsansökan.</p>	<p>I nuvarande version av vägledningen har ett nytt avsnitt 5.5 om myndighetens bedömning av en anmälan lagts till, bl.a. med vägledning om att anmälningar som sträcker sig över flera år bör kunna accepteras.</p>	Ja

	<p>I kapitel 5.5 vägleds om ansökan av tillstånd som sträcker sig över flera år. Motsvarande vägledning för anmälningsärenden som sträcker sig över flera år saknas och efterfrågas. Flertalet kommuner där Trafikverket gör anmälningar som sträcker sig över flera år godtar detta och delar Trafikverkets uppfattning att flerårsanmälningar underlättar planering och hantering samtidigt som det leder till minskad administration. Det finns dock kommuner som inte godtar flerårsanmälningar varför en vägledning kring detta skulle effektivisera och harmonisera hanteringen.</p> <p>Trafikverket anser även att det finns behov av vägledning kring kommunens möjligheter att i samband med anmälan fatta beslut om föreläggande och i vilka situationer detta kan var motiverat kopplat till användningen av växtskyddsmedel. Trafikverket saknar ett avslutande kapitel för anmälningsärenden motsvarande kap 5.5 Utformning av beslut om tillstånd dvs. ett kapitel som vägleder kommunen efter steget ”bedömning av anmälan”.</p> <p>Trafikverket anser även att det finns behov av vägledning kring formerna för en anmälan. Flertalet kommuner där Trafikverket anmäler kemisk vegetationsreglering uppskattar och ser många fördelar med anmälningar innehållande digital information och hänvisningar till kartmaterial, körscheman, produktvalsanalyser etc. på Trafikverkets webbsida. Det finns dock kommuner som inte godtar ett sådant digitalt format. Fördelarna består framförallt av tillgång till ständigt uppdaterad information och minskad administration.</p>		
5.1	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Det är bra att avsnittet lyfter och förklarar det utredningsansvar som åligger myndigheten, och att ansvaret inkluderar att leda processen och ta den framåt. Möjligen kan NV uppehålla sig något kring skillnaden mellan myndighetens utredningsskyldighet och den omvända bevisbördan, det vill säga att myndigheten ansvarar för att ett ärende är tillräckligt utrett medan verksamhetsutövaren ska visa åtgärdens miljö- och hälsopåverkan. Myndigheten ska ju även i sin bedömning avgöra om de försiktighetsmått som föreslås av verksamhetsutövaren är tillräckliga. Om de inte är det ska myndigheten kommunicera detta med verksamhetsutövaren och ge en motivering som är tydlig och leder denna vidare. Den är dock något som bör</p>	<p>Naturvårdsverket menar att skillnaden mellan myndighetens utredningsskyldighet och den omvända bevisbördan redan har tydliggjorts i texten. Synpunkten föranleder därför inte någon ändring i vägledningen.</p>	Nej

	beskrivas på många fler ställen i verkets vägledning och som kan kräva en generell skrivning.		
5.1	<u>Skogsstyrelsen:</u> Sid 17, tredje stycket under 5.1. Sist i stycket bör läggas till ”Vad en anmälan om användning av växtskyddsmedel på skogsmark ska innehålla framgår av 7 § Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKFS 2016:2) om användning av växtskyddsmedel på skogsmark”.	Detta har lagts till i nuvarande version av vägledningen.	Ja
5.2	<u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Det är bra att det framgår att anmälan kan ske både av den som beställer och den som sprider växtskyddsmedel.	Ingen åtgärd krävs.	-
5.3	<u>Havs- och vattenmyndigheten:</u> Havs- och vattenmyndigheten anser att innehållet i en ansökan eller anmälan bör kompletteras med uppgifter om vattenförekomst och en beskrivning om hur miljökvalitetsnormen efterlevs om behandling sker i anslutning till vattenförekomst och risken för påverkan inte kan uteslutas.	En ansökan eller anmälan ska alltid innehålla en karta eller annan beskrivning av spridningsområdets läge och areal. Om det inte redan framgår av dessa uppgifter kan det vara relevant att begära in ytterligare uppgifter om vilka vattenförekomster som potentiellt kan påverkas av användningen. Vägledningen har kompletterats med information om detta. Utifrån kännedom om statusen i vattenförekomsten har den kommunala nämnden då möjlighet att begära in ytterligare uppgifter för att klargöra vilka villkor som behöver ställas för att eventuella miljökvalitetsnormer ska kunna följas.	Delvis
5.3	<u>Sveriges geologiska undersökning (SGU):</u> Listan på de uppgifter som en ansökan/anmälan ska innehålla regleras av NFS 2015:2. SGU är positivt till att möjligheten att begära in ytterligare information lyfts fram. För att underlätta bedömningen av riskerna för grundvatten föreslår SGU att följande information kan begäras in: <ul style="list-style-type: none"> • Redovisning av plats för påfyllning och tvätt av utrustning. • En sammanställning över de objekt som kräver särskild hänsyn, t.ex. objekt som kräver skyddsavstånd. • Redovisning av närliggande dricksvattentäkter och/eller grundvattenförekomster. • Vid spridning på hårdgjord yta, redovisa vart potentiell ytavrinning rinner. • Intyg om att personer som ska utföra besprutningen har tillräcklig kunskap för arbetet. 	Utgångspunkten är att en ansökan eller anmälan minst ska innehålla de uppgifter som anges i 7 kap. 1 § i NFS 2015:2. Beroende på uppgifterna som framkommer i det första skedet har den kommunala nämnden möjlighet att begära in ytterligare information. I vägledningen ges exempel på vilka ytterligare uppgifter som skulle kunna vara relevanta att begära in. I nuvarande version av vägledningen har ytterligare exempel lagts till, se bedömningen under Havs- och vattenmyndigheten i detta avsnitt. Naturvårdsverket menar dock att en alltför lång lista med exempel riskerar att uppfattas som uttömmande	Delvis

		och har därför valt att begränsa antalet exempel.	
5.3	<u>Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund:</u> Förbundet anser att vägledningen under punkt 5.3 avseende innehåll i en ansökan enligt 7 kap 1 § (NFS 2015:2) behöver utvecklas, inte minst för de fall där ansökan kan behöva avslås med hänvisning till bristande underlag från sökanden. Under punkt 5.6 påpekas att det är viktigt att avslå en ansökan om underlaget är bristfälligt men vidare vägledning saknas.	I nuvarande version av vägledningen har avsnittet omarbetats, se även bedömningen under Havs- och vattenmyndigheten och SGU i detta avsnitt.	Delvis
5.4	<u>Helsingborgs stad:</u> Exemplifiera: Ge gärna konkreta exempel på vad som ska bedömmas exempelvis arbetsmiljö, ekonomi, livsmedelssäkerhet.	Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4, där dessa aspekter tas upp.	Delvis
5.4	<u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Avsnitten 5.3 och 5.4 riskerar att skapa osäkerhet hos såväl den kommunala nämnden som verksamhetsutövaren om vad en ansökan eller anmälan bör innehålla. En verksamhetsutövare ska i ett första skede ge in den information som anges i punktlistan i 7 kap 1 § NFS 2015:2. Därefter ska nämnden bedöma om bekämpningen hade kunnat ske på annat sätt än med kemiska växtskyddsmedel, något som inte särskilt ska behandlas i ansökan. Det som ska bedömas återfinns således inte i punktlistan. Istället kan nämnden begära in kompletterande uppgifter. Vilka är dessa kompletterande uppgifter? Är det andra än de som enligt kraven i 7 kap 1 § ska vara med i en ansökan? Det är rimligt att anta att en mindre erfaren handläggare tenderar att begära in mer detaljerade underlag än en handläggare som har högre kompetens. Detta motverkar en enhetlig tillämpning och NV bör därför ge anvisning om när utredningen kan anses tillräcklig för att bedöma huruvida syftet med bekämpningen kunnat uppnås utan kemisk bekämpning.	En ansökan ska minst innehålla de uppgifter som anges i 7 kap. 1 § NFS 2015:2 och den kommunala nämnden har möjlighet att begära in kompletterande uppgifter som behövs för bedömningen. Naturvårdsverket har tidigare gjort bedömningen att antalet uppgifter som en ansökan alltid ska innehålla enligt NFS 2015:2 inte bör utökas eftersom det skulle leda till ökade krav på administration för berörda företag. Beroende på vilka växtskyddsmedel som används och vilket område som behandlas kan det dock vara relevant att begära in ytterligare uppgifter. Vägledningen syftar till att tydliggöra i vilka situationer det är befogat att begära in ytterligare uppgifter, vilket enligt Naturvårdsverkets bedömning leder till en mer harmoniserad tillämpning av bestämmelserna.	Nej
5.4	<u>Svenska Golfbundet:</u> I vissa fall kan simuleringsprogram för växtskyddsmedels rörelser (Macro DB) vara ett stöd och hjälp vid bedömning av en ansökan om tillstånd för användning av växtskyddsmedel. Programmet MACRO-DB som främst beror transport till grundvatten, inkluderar många olika förhållanden och förutsättningar. Vi anser att användandet av ex MACRO -DB i vissa fall ger	Naturvårdsverket bedömer att det är befogat att begära in simuleringar med MACRO-DB om en ansökan rör tillstånd till användning av växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde, se Naturvårdsverkets och Havs- och	Nej

	<p>ett betydligt bättre underlag för beslut, då många av de faktorer som påverkar ev. utlakning mm tas upp i dess matris. Läckage till ytvatten vid hantering och spridning av kemiska bekämpningsmedel är noggrant reglerat ex med fasta och anpassade skyddsavstånd.</p> <p>Golfbanans ytor är in delat i fairway och ruff resp. green och utslagsplats. Den yta det eventuellt är aktuellt att sprida fungicider på är greenerna, dvs ca 1 ha av golfbanområdets ca 60 – 70 ha. Varje bana har individuell uppbyggnad av spelytorna dvs material, mullhalt och dräneringsförhållanden varierar.</p> <p>I vissa fall kan simuleringsmodellen Macro DB med uppgifter om markförhållanden (Kartor och info från SGU) siktanalys, mullhalts bestämning, dräneringsförhållanden mm, ge ett omfattande, relevant och plats anpassat underlag för beslut.</p>	<p>vattenmyndighetens gemensamma vägledning i Havs- och vattenmyndighetens rapport 2016:7.</p> <p>När det gäller tillståndsplikten enligt 2 kap. 40 § bekämpningsmedelsförordningen gör dock Naturvårdsverket bedömningen att det inte är befogat för den kommunala nämnden att regelmässigt begära in simuleringar med MACRO-DB. Tillståndsprövningen bör kunna baseras på annat underlag utifrån det som beskrivs i vägledningen. Detta hindrar dock inte den sökande från att i tillståndsansökan frivilligt redovisa uppgifter från simuleringar med MACRO-DB.</p>	
5.4	<p><u>Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund:</u> Förbundet anser att vägledningen under punkt 5.4 tredje stycket, behöver utvecklas och förtydligas när det gäller att utesluta att syftet med bekämpningen kan uppnås på andra sätt än genom att använda växtskyddsmedel som omfattas av tillståndsplikt.</p>	<p>Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4, bl.a. i syfte att belysa detta.</p>	Ja
5.5	<p><u>Helsingborgs stad:</u> 1. Förtydliga: Bör inte ett avsnitt om ”Utformning av anmälan” läggas till? Vanliga fel av handläggare vad gäller anmälan är att det blandas ihop med tillstånd och att man exempelvis fastställer villkor istället för försiktighetsmått vid handläggning av en anmälan. Det bör även framgå vilka skillnader som finns i bedömningen vid handläggning av anmälan och tillstånd.</p> <p>2. Sidan 19, avsnitt 5.5, rubriken "Tillståndets längd": Förtydliga: Det kan uppfattas som att alla områden inte angivna exempelvis parker och idrotts- och fritidsanläggningar. Eller menar ni att de ska omfattas av första stycket, dvs. tillstånd ges för flera år (upp till 5)?</p> <p>Sid 19, sista stycket: Att här bara förespråka ettåriga tillstånd kommer att orsaka ett stort merarbete för kommunerna utan att ge en ökad miljönytta. Treåriga</p>	<p>1. I nuvarande version av vägledningen har ett nytt avsnitt om bedömning av anmälningsärenden lagts till.</p> <p>2. Syftet med att förespråka tillstånd av engångskaraktär är ökad miljönytta genom att ge verksamhetsutövaren incitament att hitta alternativa lösningar till kemisk bekämpning. Det finns dock inget som formellt hindrar en kommun från att utfärda tillstånd som sträcker sig över flera år runt exempelvis djurstallar. Naturvårdsverket gör dock bedömningen att utgångspunkten i vissa fall bör vara att inte lämna fleråriga tillstånd, vilket återspeglas i vägledningen.</p>	Delvis

	<p>tillstånd bör kunna ges exempelvis runt djurstallar för att förhindra smittspridning av salmonella och andra epizootier eller för att hålla skadedjurtrycket nere vid anläggningar för livsmedelsproduktion.</p> <p>3. Sidan 20, de sista tre meningarna i andra stycket: Utveckla: Att villkoren ska vara miljömässigt motiverade utan att var ekonomiskt orimliga bör avhandlas mer utförligt under exempelvis 5.4</p> <p>4. Sidan 22, rubriken "Uppföljning": Villkoret tar inte upp det som krävs enligt artikel 67.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009. De finns med via Jordbruksverkets dokumentationsföreskrifter, men det gör uppgifterna i bekämpningsmedelsförordningen också. Källhänvisningen borde tillämpas lika, så att antingen står både EU-förordning och svensk förordning med eller ingen av dem.</p>	<p>3. Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4.</p> <p>4. Naturvårdsverket gör bedömningen att syftet med att begära in dokumentation uppfylls genom hänvisningen till Jordbruksverkets föreskrifter och att det skulle skapa otydlighet att dessutom hänvisa till EU:s växtskyddsmedelsförordning i detta avseende.</p>	
5.5	<p><u>Jordbruksverket:</u></p> <p>1. Det behövs ett resonemang om växthus i detta avsnitt beroende på vilken behandling man avser. För i växthusodlingar sker bekämpning kontinuerligt vilket innebär att de bör få tillstånd som sträcker sig över en längre tid.</p> <p>2. En fundering... Kan inte tillståndets längd bero på vad det är som ska bekämpas? Ex. Björnloror behöver ju bekämpas flera år i sträck för att ge resultat.</p> <p>3. Villkor för uppföljning och omprövning av val av metod och medel behövs bara om tillståndet sträcker sig över flera år.</p> <p>4. Finns villkor med i ett beslut ska det även finnas med en hänvisning till hur man överklagar.</p>	<p>1. Att behandling på grödan i växthusodlingar inte omfattas av tillståndsplikten har tydliggjorts i tidigare avsnitt. Ogräsbekämpning på hårdgjorda eller mycket genomsläppliga ytor bör bedömas lika, oavsett vem som utför bekämpningen.</p> <p>2. I nuvarande version av vägledningen har det tydliggjorts att det kan vara befogat med fleråriga tillstånd vid bekämpning av t.ex. jätteloka.</p> <p>3. Naturvårdsverket menar att uppföljning och omprövning av val av metod och medel behövs så länge användningen fortgår och att dessa villkor kan vara relevanta även vid ettåriga tillstånd.</p> <p>4. Detta anges i avsnitt 5.9 i nuvarande version av vägledningen.</p>	Delvis
5.5	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u></p> <p>1. Tillståndets längd Det är i sig bra att förklara under vilka omständigheter som tillstånd kan ges</p>	<p>1. Vägledningen har kompletterats med att ytterligare faktorer som kan påverka tillståndets längd är vilka</p>	Delvis

<p>för flera år och när det inte kan det. Texten om när fleråriga tillstånd bör ges kan dock förtydligas för att underlätta nämndens bedömning.</p> <p>2. Villkor Det är mycket bra att det uttalas att alternativ till kemisk bekämpning kan vara både tids- och kostnadsmässigt omfattande och att de villkor som den kommunala nämnden ställer upp därför ska vara miljömässigt motiverade utan att vara ekonomiskt orimliga. Men hur bör nämnden göra för att bedöma det? Detta är ett område där olika myndigheter och olika handläggare generellt sett hamnar i mycket olika slutsatser. Som nämnt ovan bör vägledningen även lyfta fram de krav som antagandet av den nationella livsmedelsstrategin medför för kommunerna.</p> <p>3. Ytavrinning och dränering Även i detta avsnitt exemplifieras med ett fåtal ämnen. Som nämnts bör vägledningen endast ange var nämnden kan hitta aktuell och relevant information. Kommunen behöver få vägledning om hur den ska göra en bra bedömning och vägledningen ska hjälpa myndigheten att ställa rätt frågor. Ett ämne som är olämpligt på ett visst ställe behöver inte vara det på ett annat och beslutet ska grunda sig på en samlad bedömning. Vägledningen får heller inte förespegla att det skulle vara kommunens ansvar eller rättighet att fasa ut ett enskilt ämne utan bör tydligt visa inom vilka ramar som den kommunala nämnden har att verka.</p> <p>4. Uppföljning LRF ifrågasätter det nödvändiga i att regelmässigt och årligen begära in kopior på sprutjournalen – den finns, och kan visas upp vid behov. I beslutet är det möjligt att påminna om att den aktuella bekämpningen medför krav på att föra sprutjournal och att den kan begäras in. Dokumentationen kan sedan begäras in om kommunen vill kontrollera något specifikt, men att göra det på rutin blir ett onödigt och resurskrävande moment.</p> <p>Det är bra att avsnittet påpekar att underlaget för uppföljning kan bestå av sprutjournalen eftersom verksamhetsutövaren ändock för en sådan. Det borgar också för att olika kommuner kommer att ställa samma krav på underlaget.</p>	<p>växtskyddsmedel ansökan avser. Se även bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.</p> <p>2. Nuvarande version av vägledningen har kompletterats med ett nytt avsnitt om rimlighetsavvägningen, bl.a. i syfte att förtydliga detta.</p> <p>3. Naturvårdsverket menar att vägledningen riskerar att bli för vag och otydlig om vi inte kan ge exempel på vilka enskilda ämnen som är relevanta att fokusera särskild på.</p> <p>4. För att tillståndsplikten ska vara meningsfull och funktionell är det mycket viktigt att beslut om beviljade tillstånd följs upp. Den som använder växtskyddsmedel är skyldig att dokumentera sin användning enligt Jordbruksverkets föreskrifter och ett krav på att redovisa dessa uppgifter innebär inte något ytterligare merarbete än att skicka in befintlig dokumentation till den kommunala nämnden. För att uppföljning ska kunna ske på ett effektivt sätt bedömer Naturvårdsverket att det är befogat att i detta sammanhang ställa krav på att årligen redovisa kopior på dokumentationen.</p>	
---	--	--

5.5	<u>Länsstyrelsen i Örebro:</u> Ang. tillståndets längd: Här skulle vi vilja ha en mildring och kunna ge fleråriga tillstånd t ex runt djurstallar pga. salmonellakontroll och lagerlokaler för livsmedelslager med skadedjursproblem.	Se bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.	Nej
5.5	<u>Malmö stad:</u> Vi undrar om det går att utveckla vad som är ekonomiskt orimligt (på sid 20). En del verksamheter menar på att det mekaniska arbetet skulle innebära mycket tid i anspråk och därmed mer kostnader. Det är såklart en bedömning från fall till fall men ibland funderar vi på var man ska dra gränsen. Är det exempelvis orimligt att begära att en fastighetsägare ska sköta ogräsbekämpningen mekaniskt, trots att det kanske innebär att de behöver anställa fler?	Nuvarande version av vägledningen har uppdaterats med en egen rubrik med mer vägledning om rimlighetsavvägningen i avsnitt 5.4.	Ja
5.5	<u>Skogsstyrelsen:</u> Sid 19, före 5.5 alternativt efter 5.7 på sid 24 bör det tas in en rubrik "Förelägganden och förbud" med efterföljande text, eftersom tillsynsmyndigheten kan fatta sådana beslut med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken. Det kan bli aktuellt exempelvis i ett anmälningssärende, där man kan behöva gå in med ett förbud om man får kännedom om att någon tänker göra något otillåtet. Då kan man behöva stoppa detta med hjälp av ett förbud förenat med vite.	I nuvarande version av vägledningen har ett nytt avsnitt om bedömning av anmälningssärenden lagts till där bl.a. frågan om förelägganden och förbud behandlas.	Ja
5.5	<u>Svenska Golfförbundet:</u> Antalet pesticider som är godkända att använda inom golf branschen är relativt få och konstant samt risken för ev. angrepp av skadegörare relativt likartat i tid och typ av skadegörare. (varierar dock något med väderlek mm) De likartade förhållandena mellan olika år borde göra det rimligt att ha möjlighet att få tillstånd på perioder om minst 3 år. Speciellt om sprutjournal delges tillsynsmyndigheten efter varje säsong. (Villkor om uppföljning.)	I vägledningen anges att fleråriga tillstånd upp till fem år bör kunna ges för t.ex. golfbanor.	Delvis
5.5	<u>Sveriges geologiska undersökning (SGU):</u> I vägledningen framgår att det finns "krav på skyddsavstånd till vattenmiljöer, såsom diken, sjöar och vattendrag". Detta är en delmängd av informationen från NFS 2015:2 3 kap. 1 §. SGU anser att det finns goda skäl att räkna upp samtliga utpekade områden som kräver ett fast skyddsavstånd.	Texten i nuvarande version av vägledningen har uppdaterats så att samtliga utpekade områden som kräver ett fast skyddsavstånd nämns.	Ja
5.5	<u>Söderåsens miljöförbund:</u> Miljöförbundet ger normalt inte tillstånd till användning av glyfosatpreparat. Undantag kan i vissa fall göras för ytor dit allmänheten inte har tillträde, om	Vägledningen har kompletterats med att ytterligare faktorer som kan påverka tillståndets längd är vilka	Delvis

	<p>det finns särskilda säkerhetsmässiga skäl eller om verksamheten har hårda hygienkrav. Miljöförbundet delar Naturvårdsverkets bedömning att dessa tillstånd bör vara av engångskaraktär.</p> <p>Däremot anser miljöförbundet att fleråriga tillstånd kan lämnas till spridning av ogräsättika på vägområden, grusytor och liknande. Att hantera dessa ansökningar en gång per år hos alla verksamheter som regelbundet använder ogräsättika för ogräsbekämpning ”innanför grindarna” skulle innebära ett onödigt arbete till en onödig kostnad för verksamheterna. Det skulle också medföra att företag låter bli att ansöka om tillstånd, vilket skulle försvåra myndigheternas arbete med uppföljande tillsyn och dialog kring alternativa metoder.</p> <p>Alla som sprider bekämpningsmedel är skyldiga att följa gällande lagstiftning, men lagstiftningen är omfattande och spridd på en lång rad olika föreskrifter från olika myndigheter, utöver gällande nationell förordning och EU-lagstiftning. Enligt vår erfarenhet finns det ett stort behov av att informera om gällande lagstiftning i beslutet. Miljöförbundet bifogar dessutom regelmässigt en kopia på de villkor som framgår av Kemikalieinspektionens godkännande för respektive preparat, som information till den sökande.</p>	växtskyddsmedel ansökan avser. Se även bedömningen under Helsingborgs stad (punkt 2) i detta avsnitt.	
5.6	<p><u>Jordbruksverket:</u> Ta ut "att tänka på" ur rutan. Det ska inte stå med i beslutet.</p>	I nuvarande version av vägledningen har detta lyfts ut ur rutan.	Ja
5.6	<p><u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> Det är viktigt att möjligheten att kunna komplettera en ansökan fungerar smidigt, exempelvis genom att handläggaren ringer verksamhetsutövaren. Meningen i stycke tre är missvisande och bör justeras till ”Vidare kan bedömningen av en tillståndsansökan utmynna i att tillstånd inte bör lämnas på grund av risk för en oacceptabel påverkan på miljön eller människors hälsa” – detta därför att alla bekämpningar medför någon form av risk. Det är den samlade bedömningen (av aktuellt preparat, tidpunkten för bekämpningen, lokalisering etcetera) som ska ligga till grund för ett eventuellt beslut om att avslå. I denna samlade bedömning behöver nämnden även väga in konsekvenserna av att inte använda växtskyddsmedel.</p>	Texten har omarbetats i enlighet med förslaget.	Ja

	Exempelvis kan mekanisk rensning kräva upprepade körningar med ökad dieselanvändning och näringsläckage som följd.		
5.6	<u>Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund:</u> Under avsnitt 5.6 anser förbundet att vägledningen behöver förtydligas, när det gäller de olika möjligheter som finns att avslå en ansökan. Det finns även ett behov av vägleda kring hur besluten bör motiveras förutom att relevant lagrum anges, för såväl ansökningar som avslås som ansökningar som beviljas.	Vägledningen har kompletterats med att ett beslut att avslå en ansökan även kan motiveras av att den kommunala nämnden bedömer att bestämmelserna om val av medel och metod enligt 2 kap. 33 § och 34 § bekämpningsmedelsförordningen inte är uppfyllda.	Ja
5.7	<u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> När kommunen får in en kompletterande begäran om ändring eller tillägg till ett meddelat tillståndsbeslut är de allra flesta uppgifterna mest troligt desamma som i den första ansökan. Handläggningen tar därför rimligen och vanligtvis kortare tid och ett beslut kan komma snabbt. Att så också sker är angeläget eftersom den verksamhetsutövare som begär ett tillägg eller ändring ofta har ett akut behov av att kunna bekämpa ytterligare växtskadegörare. Om situationen är akut och ekonomiska värden står på spel behöver den kommunala nämnden hantera ärendet skyndsamt och detta bör tydligt framgå av texten. Att påtala att det inte finns några alternativa förfaranden vid brådskande ärenden är därför olämpligt, då det riskerar att användas som stöd för att en sådan brådskande begäran alltid ska läggas ”underst i högen”. Här finns naturligtvis en flexibilitet och möjlighet för myndigheten.	I vägledningen anges att ärenden ska handläggas så skyndsamt som möjligt men att det krävs tillräcklig tid för att den kommunala nämnden ska kunna utföra en rättssäker bedömning. I sammanhanget är det mycket viktigt för både prövningsmyndigheten och sökanden att det är tydligt att det inte finns några genvägar och att det krävs ett nytt beslut för ändringar eller tillägg av befintliga tillstånd. Eventuella missförstånd kan leda till att användning oavsiktligen sker i strid mot förbudet att använda växtskyddsmedel utan tillstånd. I nuvarande version av vägledningen har det därför förtydligats att avsaknaden av ett alternativt prövnings- eller anmälningsförfarande innebär att det krävs ett nytt beslut för ändringar eller tillägg av befintliga tillstånd.	Delvis
5.7	<u>Svenska Golförbundet:</u> Tillstånd om användning av bekämpningsmedel. Inom vår bransch uppträder ett angrepp av ex skadesvampar ofta mycket hastigt. Även om förebyggande åtgärder (IPM) tillämpas, kan ett utbrott uppträda med kort varsel. Vi hoppas och antar att den princip som idag ofta används vid ansökan om användning av växtskyddsmedel idag kan fortsätta att användas. Principen är att göra en ansökan i början av tillståndspanor, där man anger de perioder då risk för olika angrepp är vanligare. Även förebyggande åtgärder och aktuella pesticider mm anges. Denna ansökan kan sedan med kortare varsel, preciseras med mail eller telefonkontakt om ett angrepp skulle uppstå. Vissa	I sammanhanget är det viktigt att påpeka att ett beslut om tillstånd endast kan gälla för de växtskyddsmedel som anges i ansökan. Om verksamhetsutövaren vill använda andra växtskyddsmedel behöver en ny ansökan göras. Detta framgår av vägledningen. Så länge de växtskyddsmedel som används inom verksamheten omfattas av tillståndsbeslutet finns det dock inget hinder att i ett senare skede ytterligare specificera när användningen kommer att ske för att	Delvis

	perioder är förhållandet för gräset (grödan) gynnsamt och det finns inget / mindre behov att nyttja växtskyddsmedel, medan andra perioder är risken något större.	underlätta kommunens tillsyn.	
5.8	<u>Kemikalieinspektionen:</u> Möjlighet att här nämna om andra berörda parter än sökanden har rätt att överklaga beslut om bifall eller avslag.	Även andra än verksamhetsutövaren kan vara berörda av beslutet på ett sådant sätt att de ska anses ha rätt att överklaga beslutet. Vägledningen har kompletterats med uppgifter om detta.	Ja
5.8	<u>Lantbrukarnas riksförbund (LRF):</u> I de allra flesta fall bör en dialog mellan kommunen och verksamhetsutövaren leda till att en användning kan ske med villkor som är acceptabla. Vägledningen bör uppmana kommunen till en sådan inriktning och tydligt stödja inställningen att myndigheternas uppgift är att hjälpa företagen att göra rätt.	I tidigare avsnitt i vägledningen anges att det är viktigt att villkoren är tydligt angivna och även motiveras i beslutet. Genom att på detta sätt kommunicera behovet av villkor om riskreducerande åtgärder verkar kommunen för att villkoren accepteras av verksamhetsutövaren. Texten i avsnittet om överklagande syftar till att tydliggöra när verksamhetsutövaren har möjlighet att överklaga. I sammanhanget är det viktigt att lyfta fram att det finns möjlighet att överklaga delar av ett beslut, i händelse av att verksamhetsutövaren anser att villkoren inte är skäligen. Naturvårdsverket menar att vägledningen inte behöver kompletteras ytterligare i detta avseende.	Nej
5.8	<u>Skogsstyrelsen:</u> Texten under 5.8 Överklagande bör även ta upp förelägganden och förbud.	Texten har kompletterats med uppgifter om överklagande av föreläggande och förbud.	Ja